

Utaidat, Uram, mutasd
meg nekem, és ösvényeid-
re taníts meg engem!

Zsolt 25, 4

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság
Mértékadó

LXXIX. évf. 20. • (3898.)
2023. május 14. • Ára 360 Ft

Órizzük a magyarok sziklaszilárd hitét

*Mindszenty-zarándoklat
a Szent István-bazilikában*

A budapesti Szent István-bazilikában gyűltek össze az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hívására a hívek május 6-án, hogy az Országos Engesztelő Mindszenty-zarándoklat keretében Mindszenty József hercegprímás boldoggá avatásáért imádkozzanak. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Erdő Péter bíboros, prímás volt, koncelebrált Bábel Balázs kalocsai érsek és Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita.

A Szent István-bazilika még a pápalátogatás díszeiben fogadta a zarándokokat. Nagy számban érkeztek az iskolák, köztük a hagyományokat követve a Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola, amely ezúttal kettős céllal és kétszer ünnepel, hiszen egyfelől az iskola alapításának, működésének támogatóját és lelke vezetőjét ünneplik, másfelől egy hét múlva megtartják kerékpáros zarándoklatukat is Esztergomba. Eljötték továbbá a budapesti társzékesegyházba a főegyházmegyéből és vidékről Mindszenty József nevét viselő iskolák tanulói és szülői közösségei is.

A Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért felajánlott szentmise főcelebránsa, Erdő Péter bíboros, prímás bevezető szavaiban kifejezte, különleges örömet jelent számunkra, hogy Ferenc pápa látogatása során többször szeretettel és tisztelettel meglemezelt Mindszenty bíborosról, legnagyobb elismerését fejezte ki hősies helytállását, hűségét méltatva.

(Folytatás a 3. oldalon)

Erdő Péter bíboros, prímás a Szent István-bazilikában Mindszenty József bíboros szobra előtt

Fotó: Lambert Attila

Visszatekintés
a pápalátogatásra

Pünkösd elővételezése volt
Politikusok, egyházi vezetők
értékelő sajtótájékoztatója
5. oldal

Török Csaba, az MKPK
tévéreferense a Szentatyája
magyarországi útjáról
7. oldal

„Jól fel vagyunk
tarisznyálva”
Szülők, gyermekek vallomásai
a Kossuth téri mise után
8. oldal

Ferenc pápa a magyar népről

Hídépítőnek kell lennie!

Május 3-án, a
Szent Péter téren
tartott délelőtti
általános kihall-
gatáson a Szent-
atyája felidézte ma-
gyarországi útját.
A köszönetmon-

akik imával kísérték ezt a látogatást. Sze-
retném ismételten kifejezni hálámat az ál-
lami hatóságoknak, a helyi egyháznak és
a magyar népnek, mely egy bátor és múlt-
ját erősen emlékezetében tartó nép.

Budapesti tartózkodásom alatt az össz-
szes magyar ember szeretetét érezhettem.

Ma erről a látogatásról szeretnék be-
számolni nektek, mégpedig két képen ke-
resztül. A két kép: a gyökerek és a hidak.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!
Három napja tértem vissza magyarországi utamról. Szeretném köszönetet mon-
danivaló mindazoknak, akik előkészítétek és

(Folytatás a 2. oldalon;
Sajtótájékoztató a pápalátogatásról
– tudósítás az 5. oldalon)

Hotel a Városligetnél

A 4 csillagos D50 várja vendégeit Budapest szívében

Hivatalosan tavaly május 1-jétől
üzemel Budapesten, a Damjanich
utcában a D50 Hotel és Rendez-
vényközpont (d50.hu). Az intézmény
újraindításának első évfordulója al-
kalmából bejártuk a szállodai tere-
ket és a rendezvénytereket.

A Városliget közelében, a Damjanich utca 50. szám alatt található felújított épületet még 2019 november elején áldotta meg Erdő Péter bíboros, prímás. Számos egyházi és világi esemény zajlott itt azóta. A covid-időszak után indult be igazán az élet. Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) több nagy

konferenciáját is ebben az épületben rendezték meg.

(Folytatás a 11. oldalon)

Hatékony válaszokat adva az idők jeleire

Interjú Zsódi Viktor piarista tartományfőnökkel

A Piarista Rend Magyar Tartományának káptalanja február 28-án Zsódi Viktort választotta meg tartományfőnek a következő négy évre. Vele beszélgettünk a budapesti Piarista Gimnázium könyvtárában.

– Milyen érzések és gondolatok töltötték el, amikor megválasztották?

– Nagyon megtisztelő, hogy a rendtársak rám gondoltak, hogy a piaristák úgy látták jónak, ha a mostani helyzetben ennek bíznak meg ezzel a feladattal. Megrendítő volt, amikor szembesültem a megválasztásommal. Elsősorban a Jóistenre, másodsorban a rendtársaimra tudok támaszkodni a szolgálatomban, és természetesen mindenakra, akik a piarista közösségen jelen vannak: a munkatársakra, diákokra, öregdiákakra, önkénteseinkre. Érzem a támogatásukat, ami nem csupán

a gratulációkban nyilvánul meg, hanem az együttműködésben, a konkrét segítségnyújtásban és a közös felelősséggelvállalásban is.

– Előbb lett egyházmegyes pap, s a szentelése után lépett be a rendbe.

– Gimnazista koromban már vonzott a tanári pálya, végzősként mégis úgy döntöttem, hogy egyházmegyes papnövendék leszek. Jelentkeztem a Szeged-Csanádi Egyházmegyebe.

(Folytatás a 9. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

A gyökerek. Zarándokként mentem egy olyan néphez, amelynek Szent II. János Pál azt mondta: „Sok szent és hős, s velük együtt sok névtelen dolgos ember írta történelmetek lapjait” (*Beszéd a fogadási ünnepségen*, Budapest, 1996. szeptember 6.). Valóban így van: sok egyszerű, dolgos ember láttam, akik büszkén ápolják gyökereikkel való kapcsolatukat. E gyökerek között, ahogy a helyi egyházzal és a fiatalokkal való találkozások során elhangzott tanúság tételek világossá tették, mindenekelőtt a szentek vannak: szentek, akik életüket adták a népért, szentek, akik tanúságot tettek a szeretet evangéliumáról, és akik világosság voltak a sötétség idején; a múlt megannyi szentje, akik ma arra buzdítanak bennünket, hogy kerüljük el a kishitűség veszélyét és győzzük le a holnaptól való féleelmet, emlékezve arra, hogy Krisztus a jövőnk. A szentek erre emlékeztek bennünket: Krisztus a jövőnk!

A magyar nép szilárd kezessény gyökereit azonban próbára tették. Tűzben próbálták meg hitüket. A 20. században heves ateista keresztényüldözés zajlott, püspököket, papokat, szerzeteseket, világi hívőket ölte meg vagy fosztottak meg szabadságuktól. Miközben a hit fáját megpróbálták kivágni, a gyökerek érintetlenek maradtak: megmaradt egy rejző, de élő, erős egyház, az evangélium erejével.

Magyarországon ezt az utóbbi üldözést, a kommunista elnyomást megelőzte a náci elnyomás, nagysámu zsidó lakosság tragikus de-

portálásával. De ebben a kegyetlen népirtásban sokan kitüntek azzal, hogy ellenálltak, és képesek voltak védelmezni az áldozatokat, ez pedig azért volt lehetséges, mert az együttélés gyökerei szilárdak voltak. Rómában van nekünk egy kiváló magyar költőünk, aki átélté ezeket a megróbáltatásokat, és elmondja a fiataloknak, hogy muszáj küzdenünk az eszményekért, nem engedhetjük, hogy legyőzzön bennünket az üldözötés vagy a csüngedés. Ez a költőnő éppen ma kilencvenkét éves. Boldog születésnapot, Edith [Bruck]!

De ma is, amint az a fiatalokkal és a kultúra világával való találkozások során kiderült, a szabadságot veszély fenyegeti. Hogyan? Mindenelelőtt elegáns öltözethez bújtattott, észrevélt módszerrel, az elkábító fogyasztói szemlélet által, melynek következetében megelégszik az ember egy kis anyagi jóléettel, és a múltat felejtve az egyére szabott jelent felszínén „úszik”. Ez a világiasság veszélyes üldözése, melyet a fogyasztói társadalom fenntartása hajt végre. De amikor csak az számít, hogy az ember magára gondoljon, és azt tegye, amihez éppen kedve támad, akkor a gyökerek elhalnak.

Ez a probléma egész Európát érinti, ahol a másokkal való törökés, az egymással való közösséggel áterzése, a közös általmodás szépségeinek átlése és

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

a nagycsaládos élet vállalása valáságban van. Egész Európa valáságban van!

Gondolkodunk el tehát a gyökerek megőrzésének fontosságán, mert csak akkor nőnek felfelé az ágak és hoznak gyümölcsöt, ha mélyre nyúlnak a gyökerek. Mindannyian — népként is — feltehetjük magunknak a kérdést: melyek a legfontosabb gyökerek az életben? Mibe eresztem gyökereimet? Emlékezetemben tartom-e őket, törödöm-e velük?

A gyökerek után itt a második kép: a hidak. Budapest, melyet százötven évvel ezelőtt három város egyesüléséből

született, híres a hídjairól, amelyek átszelik a Duna folyót, és összekapcsolják a városrészeket. Ez – különösen az állami hatóságokkal való találkozókon – a különböző népek közötti békehidak építésének fontosságára emlékeztet. Ez különösen Európa hivatala, melynek „békehíd-ként” az a feladata, hogy magába építse a különbözőségeket és befogadjon az ajtaján bekopogatókat. Ehhez kapcsolódóan szeretném megemlíteni, hogy szép az a humanitárius híd, amelyet a szomszédos Ukrajnából érkező sok menekült számára hoztak létre, akikkel volt módom találkoz-

n, s egyben a Magyar Egyház nagy karitáshálózatát is megcsodálhattam.

Az ország nagyon elkötelezet a holnap felé vezető hidak építése iránt is: nagy gondot fordítanak a környezetvédelemre – ez nagyon-nagyon szépen működik Magyarországon! – és a fenntartható jövőre; dolgoznak a nemzedékek, az idősek és fiatalok közötti hidak építésén, amely ma mindannyiunk alapvető kötelessége. Vannak olyan hidak is, amelyeket az Egyháznak – amint az ezzel a témaival kapcsolatos találkozón előkerült – a ma élő emberek felé kell építenie, mert Krisz-

tus hirdetése nem állhat csak a múlt ismétléséből, hanem az mindenkorban szorul, hogy segítse korunk emberét – nőket és férfiakat – újra felkészítse Jézust.

És végül – hálával emlékezve a szép liturgikus alkalmakra, a görögkatolikus közösséggel végzett imára és az ünnepélyes szentmisére, melyen nagyon sokan vettek részt – a hívők közötti hídépítés szépségére szeretnék utalni: vasárnap a szentmisén különböző ritusú és más országokból érkezett keresztyények voltak jelen, valamint több felekezethez tartozó keresztyények voltak jelen, akik jól együttműködnek Magyarországon.

Hídépítés, a harmónia és az egység hídjainak építése!

Nagyon megérintett ezen a látogatáson a zene fontossága, a magyar kultúra jellegzetes vonásai.

Végezetül most, május elején szeretném megemlíteni, hogy a magyarok nagy Máriatisztelők, mélyen tisztelik Isten Szent Anyját. Első királyuk, Szent István Szűz Máriának szentelte a magyarokat, akik tiszteletből nevének említése nélküli szoktak imájukban hozzá fordulni, csak királynőnek kijáró megnevezésekkel szólítják [Nagyasszonyunk; Boldogasszony; Magyarország Királynője, Patronájá].

Magyarország Királynőjére bízzuk hát ezt a drága országot, a Béke Királynőjére bízzuk a hidak építését a világban, ebben a húsvéti liturgikus időben a Mennynek Királynő Asszonyaként köszöntött Szűzanyára bízzuk szívünket, hogy gyókeret verjen Isten szeretetében.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Május 3-án Belgrádban egy 13 éves diákok lelőtte nyolc iskolatársát és egy iskolaőrt, további hat diádot és egy tanárt megsebesített. Május 5-én egy 20 éves férfi lőtt emberekre a Belgrád elővárosi kerületéhez, Mladenovachoz tartozó két településen; nyolcan meghaltak, tizenegyen pedig megsebesültek. A Szentatya aznap táviratban fejezte ki együttérzését az áldozatok hozzátartozójának.

Május 5-én a 20 éves férfi a Belgrád egyik elővárosi kerületéhez, Mladenovachoz tartozó Malo Orasjéban öt embert lőtt le, további hatot megsebesített, majd a közelében Dubonába ment, ahol további három emberöt megölt, nyolcat pedig megsebesített egy automata fegyverrel. A vérontást alig 40 órával előzte meg a belgrádi Vladislav Ribnikar általános iskolában történt lövöldözés, melyben egy 7. osztályos diáknak nyitott tüzet apja fegyverével.

A Pietro Parolin bíboros álamíték aláírásával elláttott részvétávitrat címzettje Német László SVD, a Szent Cirillról és Metódiról nevezett belgrádi főegyházmegye metropolita érseke.

Ferenc pápát mélységesen elszomorította a belgrádi Vladislav Ribnikar általános iskolában és a Mladenovachoz tartozó lövöldözés híre. A Szentatya arra kéri Német László belgrádi érseket, hogy fejezzze ki őszinte részvétét mindenazonaknak, akiket ezek az értelmetlen

A Szentatya részvétávirata a szerbiai lövöldözések kapcsán

saira. Nyolc gyerek és egy biztonsági őr meghalt, az intézmény további hat tanulója és egy tanára pedig megsebe-

mette el május 6-án, szombaton. Gyászbeszédében a lány Krisztust követő bátoroságáról beszélt: „Rendkívül nehéz megszólalnom. A fájdalom és gyötrelmem között kérjük az Urat, adjon erőt a szülőknek, hogy tovább tudjanak elni Emáért. Ó Krisztus katonája és hőse. Nem véletlenül esnek el a legjobbak, hogy áldozatuknak köszönhetően mi tovább

élhessünk. Imádkozunk a fiúért és boldogtan lelkéért is! Ema útját állta a szerencsétlen fiúban levő gonosznak, és azt mondta neki: »Miért csináld ezt? Hagyd abba!« Ezzel időt nyert, mialatt néhány gyermek megmenekülhetett. Amikor a túlvilágban találkozunk, megköszönjük majd neki, hogy megvédezt minket” – mondta beszédében a szertartáson Hilarion püspök.

(Fordította: Kuzmányi István)

Forrás: Vatican News; MTI
Fotó: Vatican News

nak a fiataloknak, akik áldozatául estek a közelmúltban Belgrád Vračar kerületében, a Vladislav Ribnikar iskolában történt mészárlásnak. Mint ismeretes, egy hetedikes diáknak,

Kosta Kecmanović május 3-án több emberrel végzett a belgrádi iskolában, ahol a maga maga is járt. A tizenegy éves fiú az apja fegyverével érkezett az iskolába, és tüzet nyitott a tár-

Őrizzük a magyarok sziklaszilárd hitét

Mindszenty-zarándoklat a Szent István-bazilikában

(Folytatás az 1. oldalról)

A szentmisén koncelebrált a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia több tagja, és nagy számban vettek részt az eseményen paptestvérek, és jelen voltak a magyar politikai, társadalmi és kulturális és tudományos élet képviselői.

A szentbeszédet Mohos Gábor segédpüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia különödön élő magyarok lelkipsztoriacójáért felelős tagja mondta.

A püspök az imádság fontosságára kapcsán vont párhuzamot Ferenc pápa bazilikában elmondott gondolatai és Mindszenty bíboros imádságra való felszólítása között. Ferenc pápát idézve arra buzdított, legyünk az imádság emberei, mert „a történelem és a jövő ettől függ”. Ferenc pápa példaként állította előnket Mindszenty bíboros ima erejébe vetett hitét, felidézve szálólígóvé vált mondását: „Ha van egymillió imádkozó magyar, nem félek a holnaptól!”

Mohos Gábor hangsúlyozta, Mindszenty bíboros valóban az imádság embere volt, „végző értékkel a lelkek örökk sora volt a szeme előtt. A püspök felelevenítette Mindszentyt 1947. február 10-én, a II. világháborút lezáró párizsi békészerződés aláírása napján elmondott imáját. Ezen a napon virrasztást tartottak a Szent István-bazilikában. A bíboros hosszú imája kifejezi mindenkit a fájdalmat, amelyet sok magyar érzett abban a pillanatban. Az ima ezt a fájdalmat az örökk élet távlataiba helyezve így fejeződik be: „Ha nagy csákányütés alatt Téged, Istenünket, a nagyhatalmú és irgalmas Nagyasszonyt, az Egyházat, az embertestvért, önnön halhatatlan lelkünket a tévelygések után megtaláljuk, a nagy megaláztatás még nemzeti javunkra és lelki üdvünkre válik.”

Mohos Gábor arra buzdít-

tott, hogy a magyarok sziklaszilárd hitét – melyről elisméről szólt a Szentatyája is – őrizzük meg, s tegyünk tanúságot róla hitból fakadó imádsággal és tettekkel.

A Mindszenty József-életműdíjat ebben az évben Lambert Zoltán protonotárius kanonok, nyugalmazott városmajori plébános kapta sok érvényes szolgálatával. Innen indította ugyanis 1946. május 5-én az első engeszelő zarándoklatot, és ugyancsak innen vonult Mindszenty bíboros

szünni nem akaró tapsviharral fogadta az ünnepelő tömeg.

Városmajor legendás plébániását Várgedő Tamás melltatta. Laudációjában bemutatta, hogyan járult hozzá Lambert Zoltán Mindszenty bíboros emlékének ápolásához, és milyen kiemelkedő szerepe volt a városmajori templomnak Mindszenty bíboros lelkipásztori szolgálatában. Innen

indította ugyanis 1946. május 5-én az első engeszelő zarándoklatot, és ugyancsak innen vonult Mindszenty bíboros

kezdeményezésére 1947. szepember 15-én meghirdetett Boldogasszony Év keretében a bíboros vezetésével százezer férfi zarándok Máriairemetére. Az erre emlékező zarándoklat 1990. májusában indult újra először, majd 1992 óta ötévenre zarándoknak a fővárosi hívek Máriairemetére.

A plébániá másik fontos Mindszenty-hagyománya a fogadalomból született évenkénti zarándoklat Mariazellbe.

Erre 1983-ban Szekely Ferenc atya tett fogadalmat, halála után Lambert Zoltán magára a fogadalmat folytatását, melynek 2019-ig minden évben a lelk vezetője volt.

A mélítás csak kiemelni tudott néhányat Lambert Zoltán plébánosi szolgálatára számtalan gyümölcsből. Ezt a gazdagásgat mutatja a külső megújulás – a templom és freskóinak restaurálata, két új üvegablak elkészítése, az

új plébániáépület és közösségi ház felépítése.

A számtalan program közt kiemelte a Budapesten sokáig egyedülálló kistemplomi gyerekmiséket, a hittantáborokat a Katolikus Rádió reggel szentmisse-közvetítéseit, s hálával szólt a plébános fiatalabbaknak erőt és példát adó lelkületéről.

„Egyetlen rászoruló sem távozott anélkül, hogy valamit ne kapott volna tőled: vigasztaló emberi szót, kenyéret, gyógyszerre valót, rendszeres anyagi támogatást.

A végiglenül irgalmas, a testet-lelke gyógyító, a szeretetért életét adó Krisztust állított a középpontba. Így segített minket Jézus-kötőkké

válni” – fogalmazott Várgedő Tamás.

„Egyedülálló ajándék vagy mindannyiunk számára!” – újra kitört a tapsvihar, megérőítve a laudáló szavait. Szólt a taps, miközben a szolgálatban megoregedett pap szerényen és alázatosan állt az ajándékba kapott Mindszenty-szobor mellett.

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Új papi és szerzetesi hivatások születéséért

Palánki Ferenc megyéspüspök Kisvárdán találkozott a Szent László Imaszövetség tagjaival

A május 4-i kisvárdai találkozón Palánki Ferenc debrecen-nagyegyházi megyéspüspök celebárt a szentmisét, amelyet a Szent László Imaszövetség számkára ajánlottak fel, valamint az ezt követő szentségimádáson is ezért fohászkodtak.

A főpásztor a szentmisén elhangzott elmélkedésében a krisztusi mér-céről, valamint a pápalátogatáson szerzett élményéről is beszélt a híveknek:

„A szentmisén az Apostolok Cselekedeteiből elhangzott az a részlet, amikor Szent Pál apostolt és kísérőit kértek a pizidiai Antiochia zsinagórájában: »Testvérek, ha volna néhány buzdító szavatok a néphez, csak beszéljetek!« Szent Pál pedig levezeti az üdvösségtörténetet, ebből Dávid utódának, magának Jézusnak, a Messiasnak az eljövetelét (Id. ApCsel 13,13-41).

Mi lehet más biztató szó, mint az, hogy Isten meglátogatta a népet, eljött hozzáink, velünk van, velünk akar lenni? Ez a történet Jézusban valik teljessé, Keresztelő Szent János pedig bűnbánatot hirdet, hogy fólkészítse az embereket. Mindannyianak szükségünk van a bűnbánat-

ra, hogy minden nyitva legyen a szívünk Isten érkezésére, üzenetének befogadására. Keresztelő János tudja a helyét a történetben, hiszen amikor eljött Jézus, így nyilatkozik: én vagyok a vőlegény barátja, annak örülök, ha a vőlegény és a menyasszony is egymásra talál.

Ez a szolgálat a papságnak is lényege, hogy segítsünk az embereknek találkozni Istenkel.

Keresztelő János, aki tudja a helyét, azt mondja: »Nem az vagyok, akinek engem tartottak. De íme, itt jön már, akinek a saruját sem vagyok méltó megoldani« (ApCsel 13,25). Keresztelő Szent János az Úr érkezését ezekkel a szavakkal hirdet-

te meg: »Szórólapátja már a kezében van. Kitakarítja szérűjét, a búzát csűrébe gyűjtí, a pelyvát pedig olthatatlan tűzbe vetve elégeti« (Mt 3,12) – és jön Jézus, aki lehajol, és a szolga munkáját végzi.

A lábmossást azok végezték, akiknek abban a korban nem voltak jogai a társadalomban – a rabszolgák-

zusban, hogy meglátogassa népét, új életet ajándékozzon neki. Az utolsó vacsorán, miután megmosta a tanítványok lábat, megjelent ez a végigben szolgáló szeretet, jóság, az önáradás az Eucharisztiaiban, és megjelent a hálátlanság, a szeretetlenség, a visszautasítás, az árulás. Jézus akkor sem veszít el a kedvét, akkor sem lép vissza, amikor megtapasztalja ezt a hálátlanságot. Tulajdonképpen minden embernek ott van a döntés lehetősége, vagy kényszere.

Döntenie kell, hogy élő-e a szertete, vagy elfordul Istenről. Van már egy mércé: képes vagyok-e másokért élni, másokért szolgálni.

Erről Ferenc pápa is beszélt a pápalátogatás szombati napján az ifjúsági találkozón. Nagyon nagy élmény volt a Szentatyával találkozni. Hálá Istennek sokszor volt már erre lehetősége: 2018-ban az ifjúsági színóduson minden nap együtt dolgoztunk, de a mostani, szombati találkozás minden felülről” – tekintett vissza az elmúlt napok eseményeire a főpásztor, majd néhány pontban elmondta Ferenc pápa üzenetét a kisvárdai híveknek.

Forrás: Debrecen-Nagyegyházi Egyházmegye
Fotó: Koszta Mariann
sajtómunkatárs

A BIBLIA ÜZENETE

Én tibennetek

Jn 14,15–21

Monostori napirendünk szerint a hajnali zsolozsma után egészen háromnegyed nyolcig csak csendben lehet reggelizni, majd aki később meg az ebédlőbe, az már beszélgethet reggeli közben. Egy ilyen, későbbi reggelinél történt a következő eset. Ámbrus atya mellett ültem, és beszélgettünk, már nem tudom, miről. Egyszer csak ezt mondta, és erre azóta is szó szerint emlékszem, pedig már jó pár éve lehetett: „Tudod, a világunk nagyobbik része, az belül van.” Abban pillanatban éreztem, hogy ez a mondat meghatározó lesz az életemben. Még akkor is, ha nem teljesen értem, jobban mondva még nem teljesen tudom fel fogni a tartalmát. Az ilyen mondatokhoz már javakorabeli embernek kell lenni. Hálás voltam, hogy aznap erre a későbbi időpontra esett a reggelim, mert szüksége volt erre a mondatra.

A külső világ egyszerre szédítő és félelmetes. Befogadhatatlanul, kiismerhetetlenül tárgas, de nincs hatásunk rá. Nem tudjuk irányítani, inkább fordítva történik: a külső világ kezdi átvenni a hatalmat fölötteink. Irányít törvényekkel, hatalmasságokkal, ellenségeskedéssel és azzal az érzéssel, hogy jelentéktelenek vagyunk számára. Holott „tudod, a világunk nagyobbik része, az belül van”.

A belső világunkra ritkán figyelünk. Pedig szédítően tágas és félelmetes erőkkel teli az is. Csak még nem fedeztük föl. Talán észre sem vettük. A belső és a külső világ között az a különbség, hogy a külsőt nem irányíthatjuk. Ideig-óráig úgy tűnhet, hogy van rá hatásunk, de az illékony, és hamarosan csalódnunk kell, mert kiderül, hogy valójában nem mi irányítottuk az eseményeket. Más a helyzet a belső világunkkal. Azt irányíthatjuk. Az a miénk, mi

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (124.)

Görögkatolikus Egyházunkban többféle szertartás létezik a különböző keresztek megáldására. Az egyik ilyen: „A hordozható kereszт megáldása”, ami gyakorlatilag két nagy imádságot foglal magába.

Természetesen papi áldással kezdődik a szertartás, majd utána a „szokásos kezdetnek” nevezett imafüzér következik. Feltűnő viszont, hogy egyetlen zsoltár sincs itt előírva. Ugyanis rögtön a szent kereszт tiszteletére szóló tropárt („kereszteddel őrizd meg a te népedet” és kontákat („védészközöl bírjuk a te békéfegyverdet, a legyőzhetetlen győzelmet”) kell énekelni. Ezek szövege ismerős, mert minden szerdára és péntekre elő vannak írva a Szent Liturgiában. Az istensüлői énekben pedig úgy nevezzük meg a kereszтet, hogy az az Ur jóságának elevenítő jele számunkra.

Az első áldó imádság fontos bizánci jellegzetiségeket visel magán. Az elején álló hoszszadalmas megszólításból azonnal kitűnik ez. A pap több minden elsorol Jézusról, illetve a keresztről: önként vállalta a keresztre feszítést a mi üdvösséinkért; a keresztfát legtisztább vérével megszentelte; kereszтjével megváltotta a világot; elítélesünk régi kéziratát széttépte általa; az emberi nemet az ördög zsarnoksága alól kiszabadította. A „jóindulat” ilyen megnyerése után feltűnik egy másik bizánci jellegzetesség. A pap kéri az Úrtól: „tekints kegyesen a keresztre, és küldd reá isteni áldásodat és malasztodat!” Így kifejezésre juttatja, hogy ő maga „közvetítő” csupán. Kéri továbbá, hogy aki ezt a hordozható kereszтet „lelke és teste védelmére s oltalmára hordani fogja, abban égi áldást és segítséget nyerjen”. Ezért szükséges a kereszт megáldása. De még folytatódik az ima. Annak, aki a kereszтet hordani fogja, „legyen minden testi és lelkى rossz ellen üdvösséges oltalmára s védelmére, bensőleg pedig lelkى ajándékok s a keresz-

tény erények gyarapítására”. A záradékban újra megjelenik a bizánci jelleg: „mert te vagy Krisztus Istenünk, ki mindeneket megáldasz és megszentelsz” – ezért dicsőítjük őt.

A békességi áldás és a főhajtásra való felszólítás után következik a második ima. Ennek tartalma szinte teljes egészében ismétli az előzőöt. A pap kéri az Úrtól: „külld égi áldásodat e keresztre, s a szenteltvízzel való meg-hintés által töltsd be azt hatalmaddal s erődel minden ördögi cselvétés elűzésére és meg-semmisítésére, és add, hogy minden hívő szolgádnak, ki azt hordja, legyen lelki és testi oltalmára minden látható és láthatatlan ellen-ség s minden rossz ellen, s egyszersmind ke-gyelmed gyarapítására”. A zárodicsőítés után következik a kereszт tényleges megáldása a szerkönyv előírása szerint: „Ezután az áldozópap szenteltvízzel hínti meg a kereszтet.” A nyelvtani szenvendő formula is sajátos, mert azt igazolja, hogy az Úr adja az áldást a pap által: „Megáldatik és megszenteltek e kereszт a szenteltvízzel való meghintés által az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Amen.” Majd a szokásos elbocsátóval zárul a szertartás.

Látható tehát, hogy nem egy divatos „amu-letről”, hanem keresztenységünk legdrágább ereklyéjéről van itt szó!

Ivancsó István

MÁJUS 14., HÚSVÉT 6. VASÁRNAP- JA (Bonifác, Gyöngyi, Gyöngyvirág) – ApCsel 8,5–8. 14–17 (Rájuk tettek a kezüket, s azok megkapták a Szentlélek.) – 1Pét 3,15–18 (Test szerint ugyan megölték Jézust, de a Lélek szerint életre kelt.) – Jn 14,15–21 (Kérni fogom az Atyát, és más Vigasztalót ad majd nektek.) – **ZSOLOZSMA:** II. zsoltárhét – **Ének-rend:** Ho 85 – ÉE 552, 416 Ho 85 – ÉE 106, Ho 109 – ÉE 555, Ho 206 – ÉE 110.

MÁJUS 15., HÉTFŐ (Zsófia, Szonja, Médea) – ApCsel 16,11–15 – Jn 15,26 – 16,4a.

MÁJUS 16., KEDD – Nepomuki Szent János áldozópap és vörstanú emléknapja (Botond, Mózes) – ApCsel 16,22–34 – Jn 16,5–11.

MÁJUS 17., SZERDA – Boldog Scheffer János vörstanú püspök emléknapja (Paszkál, Ditmár, Szalók, Dobát) – ApCsel 17,15,22 – 18,1 – Jn 16,12–15.

MÁJUS 18., CSÜTÖRTÖK – Szent I. János pápa és vörstanú emléknapja (Erika, Alexandra) – ApCsel 18,1–8 – Jn 16,16–20.

MÁJUS 19., PÉNTEK (Ivó, Milán, Cellesztina) – ApCsel 18,9–18 – Jn 16,20–23a.

MÁJUS 20., SZOMBAT – Sienai Szent Bernardin áldozópap emléknapja (Bernát, Felicia) – ApCsel 18,23–28 – Jn 16,23b–28.

MÁJUS 21., VASÁRNAP, URUNK MENNYBEMENETELE (Mággalane Szent Kristóf áldozópap és társai, Konstantin, Szilárd, Tibád) – ApCsel 1,1–11 (Jézus az apostolok szeme láttára fölemelkedett az égre.) – Ef 1,17–23 (Isten Jézus Krisztust a mennyben jobbjára ültette.) – Mt 28,16–20 (Én kaptam meg minden hatalmat az égen és a földön.) – **Énekrend:** Ho 95 – ÉE 562, 417, Ho 95 – ÉE 118, Ho 118 – ÉE 564, Ho 96 – ÉE 119.

A hét liturgiája

A év

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

A Vigasztaló szentségei

A húsvéti idő a bérmlálások ideje. Hangsúlyozni szokás, hogy a bérmlálók a Szentlélek ajándékában részesülnek, de az Egyház valamennyi szentsége a Szentlélek ajándéka. Vagyuk most sorra őket, és erősítik meg magunkban a kapcsolatot, amely a szentségi élet ünnepi eseményei által a Lélekhez fűz ben-nünket!

A keresztségen a Krisztust a halálból új életre támasztó Szentlélekkel eltelve mi is újjászületünk. Isten Szentlélek lakást vesz életünkben, s szívünkben olykor szavakba sem foglalható sóhajtózásokkal, mély vágyainkkal egyesülve imádkozik, és arra biztat, hogy bázelőmmel Atyának szólítsuk Istenet, aki gyermekeinek fogadott bennünket. A bérmlálás során a püspök – vagy képviselője – kezrátételeivel az Egyház teljes jogú tagjává fogad, és felken krizmával, hogy a Felkentnek, Krisztusnak a Lelke szerint eljünk.

A gyógyítás szentségei a vigasztaló Szentlélek közelségenek ajándékai. Bűnvallás után a feloldozás imájában kérjük az Atyát, aki Fia által „kiengesztelte önmagával a világot, és kíarasztotta a Szentléleket a bűnök bocsánatára”,

hogy bocsásson meg, és adjá meg a békét. Beteg és sokszor idős testvéreinket megkene azért imádkozunk, hogy „nagy irgalmasága szerint” segítse meg őket az Ur „a Szentlélek kegyelmével”. A gyóntató és a betegeket látogató személy Isten vigasztalását és közelséget közvetítí.

A szolgálat szentségei arra hívnak, hogy életállapotunk szerint egymás üdvösségen dolgozzunk. Diákónus szentelésekor a szentelő püspök a Szentlélek hűséget adó erejét kéri, hogy a szentelendő „a tettetés nélkül való szerepet” gazdagságában részesüljön. A pappá szentelendőnek azt kérjük, hogy „az evangélium igéi a Szentlélek segítségevel az ő igehirdetésük által az emberek szívében gyümölcsöt hozzanak”, s a liturgiát és Isten népé bőlcsem vezessék. A nászáldásban pedig így for dulunk Istenhez: áraszsa ki az új házasok szívébe a Szentlélek erejét, hogy szeretetének ajándékait osszák meg egymással, és kölcsönösen tanújelét adják, hogy közöttük lakozik.

Isten Szentlélek, vigasztalj és erősíts meg bennünket!

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Sienai Szent Bernardin

Május 20.

Bernardin Massa Marittimában, Siena közelében született ugyanabban az évben, amikor Sienai Szent Katalin meghalt. Családja gazdag volt, édesapja egy bányát vezetett, de Bernardin még nem volt négyéves, amikor szüleit elvesztette. Az árván maradt fiút rokonok vették magukhoz.

A sienai egyetemen tanult. Amikor húszéves lett, kitört a városban a pestis. A gazdagok vidéki birtokaikra menekülték; Bernardin azonban a városban maradt. A pestis őt is megfertőzte, de meggyógyult. Vagonát szétesztette a szegények között, és 1402-ben felvételét kérte egy minorita kolostorba. Nem sokkal később az obszervánsokhoz, a ferences rend legszigorúbb ágához csatlakozott. 1404-ben pappá szenteltek. Ezután hosszú ideig egy magányos kolostorban élt a hegyek között. A rend egyik prédikátora hirtelen megbetegedett, és Bernardinnak kellett helyettesítenie. Beszéde olyan mély benyomást keltett, hogy a nép azt követelte, hogy ő legyen a milánói nagybölöti szónok. 1417-től ünnepelt szö-nöként bejárta Itáliát.

A keresztes hadjáratok nyomán kibontakozó korai kapitalizmus nemcsak pénzt hozott Itáliába, hanem nyomorúságot is. Bernardin önként vállalt szegénységeben a szegények és jogfosztottak bizalmát élvezte, de képes volt a gazdagok és hatalmasok meg-szolítására is. Amit a jómódúak szociális kötlességeiről mondott, előtte senki sem ismerte fel ennyire világosan. Híd volt a kibékíthetlennek tűnő ellentétek között: gazdag és szegény, egyházi és világi hatalom között. Foglyokat szabadított ki, súlyos adósságok ellen gedését sikerült elérnie. Szükség esetén magát ajánlotta fel váltságdíjul. Házasságtörők kezdték új életet, nyilvános bűnösök tértek vissza az egyházba, szegényeket és árvákat segítettek, viszolyok szűntek meg a hatására.

Rágalmazói feljelentették Rómában, ezért V. Márton pápa eltiltotta a további prédikálás-

tól. Nehéz helyzetében barátot talált Kapisztrán Szent János személyében, és az ő segítségevel tisztázta magát. A pápa elismerte Bernardin ártatlanságát, és felajánlotta neki a sienai püspökséget, Bernardin azonban nem fogadta el.

Nem sokkal utóbb IV. Jenő lett a pápa. Ekkor újabb csapás érte Bernardint: prédikáció közben másodszor is letartóztatták – úgy tűnik, ellenségei az új pápánál is bepanaszolták. Miután tisztázta magát, és ismét szószékre lépett, az emberek óriási lelkesedéssel fogadták.

Folytatta missziós munkáját, a vidéket járva prédikált. 1436-ban azonban fel kellett hagynia ezzel, mert az obszervánsok általános helynökvé válásztották.

Nagy hatással volt a rend fejlődésére, fáradhatatlanul terjesztette a rend belüli reformokat, és missziósokat küldött Ázsiába. Azonban szíve visszahúzta régi életéhez, és 1442-ben meggyőzte a pápát, hogy fogadja el lemondását. Haláláig folytatta hitszónoki tevékenységét.

L. K.

Pünkösdi elővételezése volt

Értékelő sajtótájékoztató a Szentatya magyarországi útjáról

Egyházi, kormányzati és rendvédelmi vezetők tartottak sajtótájékoztatot Ferenc pápa magyarországi apostoli útjáról május 2-án Budapesten, a Miniszterelnöki Kabinetiroda sajtótermében.

A sajtótájékoztatót Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a pápalátogatás előkészítésének kormányzati felelőse, valamint Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke, Tóth Tamás, az MKPK titkára, a pápa magyarországi apostoli látogatásának általános koordinátora, Kovács Zoltán nemzetközi kommunikációért és kapcsolatokért felelős államtitkár, a pápalátogatásért felelős operatív törzs vezetője, Hajdu János, a Terrorelhárítási Központ (TEK) főigazgatója és Kuczik János Zoltán, az országos rendőrfőkapitány rendészeti helyettese tartotta.

Semjén Zsolt köszönetet fejezte ki a pápalátogatással kapcsolatban minden szervezőnek, valamint a résznevőknek. „Mindenki százszázalékban ellátta a feladatát. Köszönet a vatikáni munkatársak professzionálisáért, az Egyház munkatársainak elkötelezettségéért, az állami intézmények feladatvégzéséért; a szervezők sokezes táborának, a mentősöknek, rendőröknek, önkénteseknek, akik éjt nappallá téve dolgoztak, a százezernyi résznevőnek, akik eljöttek az eseményre.”

A miniszterelnök-helyettes megköszönte, hogy a hazai sajtó korrekt, részletes tájékoztatást nyújtott az eseményről. Külön megköszönte a P. Mobil-rajongók (akik közé ő maga is tartozik), valamint az FTC- és az Újpest-szurkolók megrétsét, hogy a koncertet, illetve a meccset probléma nélkül el lehetett halasztani egy nappal.

„Az egész magyar társadalom megérezte ennek a három napnak a jelentőségét – fogalmazott Semjén Zsolt. – Az eső pedig csak akkor eredt el, amikor a pápai gép felszállt Róma felé.” A Szentatya tanítása lelkileg megerősít mindenkit, a nem vallásos embereket is elgondolkoztatja. Megerősít Magyarországot, és megszíveljük azt, amit a pápa mondott, szelektálás nélkül – ez mindenki feleadata.

A miniszterelnök-helyettes elmondta, a szervezők a kereteket tudták biztosítani, de az, hogy ez a három nap ilyen csodálatosan sikerült, abban a Szentatya karizmájáé az elködleges érdem, alapjában véve pedig a Szentlélek munkájának köszönhető, akinek a jelenléte „tapintható volt” a három nap során.

Megemlíttette azt is, hogy a politikai élet „komolyan vehető része” is jól vizsgázott, és megköszönte a politikai palettá mindenkit oldalának felelősségteljes, méltó hozzáállását a pápalátogatáshoz. Békében volt a hazai politikai élet ez idő alatt, „a pápa megtette először csodáját” – fogalmazott Semjén Zsolt. minden politika, de a politika nem minden – ebben a három napban ennek a mondásnak a valósága mutatkozott meg.

A Szentatya pedig jól érezte itt magát, s ennek számtalan jelét adta. „A pápalátogatás túlzás nélkül nevezhető történelminek, sőt napjaink üdvölteténi eseménye volt” – mondta Semjén Zsolt. Tájékoztatásul elmondta azt is, hogy bűcsúzóul egy szál fehér rózsát adott a pápának, hogy helyezze azt a Salus Populi Romani Mária-ikon elé a Santa Maria Maggiore-bazilikában a magyar nép nevében, elhozva a Szűzanyához nemzetünk szeretetét.

Veres András püspök is dicsérte a magyar sajtó tiszteletre méltó hozzáállását a látogatás eseményeihez: „Rendkívül kiemelkedő munkát végeztek” – mondta. Külön kiemelte a magyar televízió (MTVA) munkáját. Hálával köszönte a magyar kormány és a hatóságok segítségét a szervezésben. „Nélkülük nem lettünk volna képesek mindezt megvalósítani, ez az együttműködésünk

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes: Az egész magyar társadalom megérezte ennek a három napnak a jelentőségét

Veres András püspök, az MKPK elnöke: A pápa megerősítette a keresztény értékeket, azok védelmében beszélt itt, a nyugati kereszténység határvilágképén

Tóth Tamás, az MKPK titkára: Biztos vagyok abban, hogy a Szentlélek segítsége nélkül minden nem állt volna össze kerek egéssé

tiszteletet érdemlő példája.”

Nekünk, hívő embereknek a Lélek kiáradása szinte érezhető volt, a pápalátogatás mintegy a közelgő pünkösdi elővételezése volt – folytatta a püspök. – Ferenc pápa karizmája, az, ahogyan megszólalt, amit mond, képes a Lelket oly módon az emberek felé irányítani, hogy mindenki talál az elhangzottakban neki szóló üzenetet, akár a tévében nézte, akár személyesen vett részt az eseményeken. Mindenkitől azt hallom, hogy megindító volt – többen megkönnyeztek –, amit láttak, hallottak.

Mindannyiunk számára van átgondolni szükséges, megfontolásra érdemes üzenet a Szentatya beszédeiben. A pápa megerősítette a keresztény értékeket, azok védelmében beszélt itt, a nyugati kereszténység határvilágképén, s ez elgondolkodtató ma, amikor sok esetben a keresztény értékeket aváltaknak tekintik.

Azt mondják, konzervatívok vagyunk, de ez bők a mi számunkra, hiszen ki akarunk tartani az evangéliumi értékeket – fogalmazott Semjén Zsolt. minden politika, de a politika nem minden – ebben a három napban ennek a mondásnak a valósága mutatkozott meg.

Veres András arról is beszélt, hogy a Szentatya szerepet jelzétek figyelemre méltó gesztusai, amelyek egész látogatása alatt tapasztalhatók voltak. Itt, Közép-Európában kulcsszerepe van a magyar egyháznak, híddá kell válnunk Kelet és Nyugat között, a szekularizálódott és a keresztény világ között, és meg kell tanulnunk, hogyan lehetünk képesek az evangéliumi értékrendet mindenek fölé emelni, a megpróbáltatások közepette is. Hálá mindenkinek, aki ebben most segített!

A pápalátogatás az egész nemzet ünnepe volt, ami reményeim szerint el fog kísérni bennünket hónaponként, évenként keresztül. Isten éltesse a Szentatyat! – zárta hozzászólat Veres András.

A püspök újságírói kérésre válaszolva elmondta, a pápának az a mondata érintette meg a leginkább, ami a Rózsák terei templomban hangzott el: „Olyan Egyházzal szeretnék, amely a szerepet nyelvét folyékonyan beszéli.” Mélységeket mozgattak meg ezek a szavak, talán minden hívő emberben, különöképpen azokban, akik a karitásmunkában tevékenykednek.

Azt mondják, konzervatívok vagyunk, de ez bők a mi számunkra, hiszen ki akarunk tartani az evangéliumi értékeket – fogalmazott Semjén Zsolt. minden politika, de a politika nem minden – ebben a három napban ennek a mondásnak a valósága mutatkozott meg.

Ezt követően a rendvédelmi szervek vezetői összegezték a pápalátogatást. Hajdu János, a Terrorelhárítási Központ (TEK) főigazgatója elmondta: a feladatot, hogy „a nap 24 órájában el kellett látunk a pápa személyes védelmét, rendkívüli esemény nélküli elvégeztük – a vatikáni szervek egyöntetű álláspontja szerint világszínvonalon”. E szakmai sikert minden belügyi

szerv, a társszervek, titkosítószolgálatok együttműködésének is köszönhető.

Kuczik János Zoltán, az országos rendőrfőkapitány rendészeti helyettese elmondta, a Szentatya biztosítása a látogatás három napja során rendvédelmi szempontból is rendkívüli esemény nélkül zajlott le. Megköszönte a sajtó munkatársainak, hogy tájékoztatták a lakosságot a teendőkről. A tájékoztatásnak köszönhetően minden összes 310 gépjárművet kellett elszállítani, más hagyományos helyezni a védett helyszínekről. Megköszönte a rendvédelmi szervek – köztük 7510 rendőr és 96 polgárőr – munkáját is.

Kovács Zoltán államtitkár kiemelte, hogy az állam és az egyház több mint tíz éve kezdődött feladatmegosztásra épülő együttműködése most, a pápalátogatás kapcsán kiteljesedett. „Mindannyian a látogatás hatása alatt vagyunk – tette hozzá az államtitkár –, érzelmekkel telve mondhatom, hogy mindenkit megérített minden, ami ebben a három napban történt; nemcsak az együttműködés, hanem annak a tartalma is.”

A nemzetközi sajtóban tapasztalható rosszindulatú

megjegyzések és elhallgatások ellenére elmondható, hogy a pápa szavai egybeesnek a magyar kormánynak a békére, a hagyományos családra és nemzet szerepékre vonatkozó álláspontjával, felfogásával. Az államtitkár hozzátette: az Arénában kiderült, hogy az Egyház üzenete rezonál a társadalommal, a pápa beszéde, spontán kiszólása „menő” volt a több mint tízezer fiatal számára.

A szervezésről szólva az államtitkár elmondta, biztonságos keretek között megtörténtek a pápa nem várt megmozdulásai is, például az, amikor felállt a kerekesszék ből, és a Szent István-bazilika előtt a tömeg közé ment.

Kovács Zoltán megköszönte az MTVA médiatevékenységét, az európai hírügynökségek ingyen vehették át a jelentést, a világszerte sok százmillióban lehettek tanúi az eseményeknek, az MTI pedig ingyen biztosította a képeket.

Több mint négyszáz sajtóregisztrációval dolgoztak; 230-nál is több sajtóorgánum volt jelen a vasárnapi szentmisén. Eddig már 680 oldalasra nőtt a sajtóvisszhangok gyűjteménye. A pápalátogatás összköltsége 7 milliárd forint volt, ami világviszonylatban is elfogadható összeg. Nem beszélve arról, hogy rekordidő alatt (bő két hónap) kellett felkészülni az eseményre: „ez pedig világszám” – fogalmazott az államtitkár.

A sajtótájékoztatón kérdésre válaszolta Veres András elmondta, a közeljövőben kiadvány készül a pápai beszédekből, hogy azokat tovább lehessen tanulmányozni, „hogy elmélkedhessünk az elhangzott részleteiről”.

Semjén Zsolt pedig elmondta, hogy a legközelebbi magas rangú vendég II. Tavadrosz kopt pátriárka lesz, akit augusztus 20-ára hívott meg.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

Megerősödtünk a közelségben

A Kossuth téri misén szolgáló papnövendékek vallomásai

Jó Pásztor vasárnapján Magyarország szemináriumai küldtek növendékeket a Kossuth téri szentmise oltárszolgálatába Ferenc pápa mellé. A kispapok, összegyűlve az Egyház földi, látható feje körül, megélhették közösséget, egységet. Élményeikről kérdezük őket.

Ferenc pápa látogatása egész Magyarországnak szolt, de egészségi állapota nem engedte, hogy hazánk más helyszíneit is felkeresse. Ezért a

Kossuth téri szentmise liturgiájának felelőse, Horváth Zoltán atya kezdeményezésére az asszisztenciába az ország összes papnevelő intézetére küldött növendékeket. A kispapok mindegyike beszámolt arról, hogy megtisztelteként élték meg a felkérést az asszisztenciába. Sorra elmondották, megerősítő élmény volt számukra, hogy kezét foghattak Ferenc pápával. A fizikai közelség megadta nekik, hogy jobban megsejtések azt az emberi lényeget, ami

áldását. Kezét a fejemre tette, kereszttet rajzolt a homlokombra, ahogyan ezt édesapám gyermekkoromban esténként tette.

A három napban megérezhettem a magyarság közösségi erejét, s tanúságítéssel volt, ahogy hitünkkel megjelentünk Budapest utcáin, s Ferenc pápa is kifejezte, hogy magyarként küldetésünk van a világ felé.

Nemzetünk egyedülálló kultúrában, egyedülálló értékeiben, és talán elmondhatjuk, hogy hitünkre is büszkék lehetünk.

Mihovics Szabolcs ötödöt: A Gondviselés mégis úgy

Fotó: Vatican News

tében szolgáltam a szentmisen. Úgy gondolom, Ferenc pápa látogatásának hatalmas jelentősége van, mert látogatásával többeket megszólított, példájával és alázatosságával

tos volt látni, mennyien vagyunk! Úgy éreztem, hogy a papság él. Meglepetésként ért, hogy felkértek, segítsem Ferenc pápa elé kísérni Brenner József atyát a tanúságítelre. Így az első sorba kerültem, s megadattam Ferenc pápa közvetlen közelisége.

Távolról szemlélni egy idős ember, aki fizikailag egyre gyengébb. De közelről érez-

Szent Gellért Szeminárium

Tapodi Krisztián diakónus:

Nagy örömmel léptem a pápa előre, megfogtam egy idős ember kezét és belenéztem a szemébe, amiből erő és derűs

öröm sugárzott. Azonnal átradt rám is. Számonra nagy találkozás volt. Az érzés megerősödött, amikor láttam azt a rengeteg embert, aik azért jöttek ki a Kossuth térrre, hogy Krisztust ünnepeljék. Ebben a szentmisében számonra

a magyar és az egyetemes Egyház lüktetése találkozott.

Tompa Szabolcs ötödöt:

Tartalmas volt már a szentmiseré felkészítő próba is. Megtudtuk, mi fontos Ferenc pápának az asszisztencia részéről. A vatikáni ceremonárok közvetlen hangvételben pontos elvárásokat fogalmaztak meg. Hangsúlyozták, nem csak jelen vagyunk, fontos,

hogy imádságosan legyünk ott. Ferenc pápának mindenki felé volt egy jó tekintete. Cso-

lalkozásokról szóltak. Hálás vagyok Istennek ezekért a pilanatokért!

Tudtunk Krisztus Egyházán belül egymáshoz közeledni, miközben mindenki, Egyházon kívül és belül egyaránt, közelebb kerülhetünk Ferenc pápához, rajta keresztül pedig a péteri szolgálatához.

A találkozást megörökítő képet jól látható helyre fogom tenni, ahol reményem szerint sok-sok magasságnak és mélységnak lehet majd tanúja.

Rátkai István ötödöt:

Megérintett, hogy az egységre és a testvériségre is kapunk buzzdítást a Szentatyától. Mint mikor Jézus köré ülnek a tanítványok, s hallgatják szavait, amelyekkel küldetést bíz rájuk. De Ő nemcsak küldi, hanem bátorítja is őket. Ezt a bátorítást éltém meg vasárnap délelőtt. Összegyűlhetünk, letehetünk nehézségeinket a béke szigetén, s gyögyulhatunk az Ur kegyelméből.

Továbbá bátorítást kapunk Tőle, hogy testvéreként

Fotó: Merényi Zita

annyira megérinti az embereket. A következőben néhány gondolatot emelünk ki valományaikból.

Esztergom Szeminárium

Faragó András diakónus: A szentmisén olvashattam az evangéliumot, s végül az én feladatom volt odavinni az Úr testét és vérét ahhoz, aki a földi helytartója. Nagyon meghatódtam. Ez volt a csúcspont a három nap során.

A legmélyebb üzenet számomra az volt, amikor Ferenc az imádságra buzdított. Mint mondta, sokszor azt gondoljuk, hogy az ima unalmas, pedig a helyzet az, hogy legfeljebb mi magunk tesszük unalmasnak.

Olyan lelkesedés sugárzott belőle, ami azt mutatta, hogy az ő imái nem unalmasak. Es milyen jó lenne, ha mi is ilyen élénk párbeszédet folytatnánk Istennel és megengednéknk, hogy szépen megtörténjenek az ima során azok a dolgok, amiket Isten készít. Ekkor lesz életünk valóságos része az imádság.

Alpek Gergely ötödöt: A Szent István-bazilikában elhaladt mellettem a Szentatya, lehetséges volt megkapni az

hoszt, hogy a pápai asszisztencia tagjaként vehettem részt a szentmisén. Szemináriumunk csapata – büszkén mondhatom – jól összeszokott társaság a liturgikus szolgálat terén. Az asszisztenciában a Pécsi Egyházmegyeit képviselt Miklovits Attilával. A kezfogás Ferenc pápával, Krisztus földi helytartójával, a mosolya, mellyel köszöntésemet viszonozta, emlékezetes pillanat marad számomra, szentelési ajándékot kaptam általa. Hálás vagyok Istennek, hogy éppen ebben az időszakban lehettek kispap, és így közelről is részese lehettem a pápalátogatás eseményeinek.

Győr – Brenner János Hittudományi Főiskola

Palatinus Kristóf diakónus: Számomra külön élmény volt a szentmise befejező áldása, mert amikor a Szentatya a harmadik kereszttet rajzolta a levegőbe, egy pillanatra összetállókozott a tekintetünk, és olyan érzés támadt benne, mintha személyesen nekem adná az áldást.

Nagy ajándék volt megtapasztalni egy olyan ember közelségét, aki az életstílusához tartozik, hogy közel legyen az emberekhez, mindenek közé, akiknek szükségük van rá.

Járfás Ádám diakónus: Előimádkozó lehettem a Szent István-bazilikában. Csodál-

sokat megragadott, továbbá a mi édes hazánkból kérte a Szűzanya oltalmát a békeért, és a háború megszűnéséért. Bízom benne, hogy Ferenc pápa biztató szavai és imái a magyar nemzet összetartását megerősítik határon innen és túl, továbbá mindenkit Istenhez való odafordulását, kérve ehhez Magyarok Nagyasszonya, a mi Égi Édesanyának közbenjárását!

Graf Ákos negyedöt: Örömmel és büszkeség töltött el, hogy Ferenc pápa nem felejtkezett meg rólunk, és fontosnak tartotta, hogy ilyen rövid idő elteltével ismét Magyarországra látogasson. A három napban azt éltém meg, Ferenc pápa őszinte érdeklődéssel és a nemzetre való figyeléssel van köztünk.

Feltölöttve téphettem haza vissza a hétköznapokba. Imádkozom továbbra is Szentatyanáknak, és az ő szándékaira, melyek között tám legfontosabb a világ békéjének mihamarabbi létrejötte.

Woditsch Péter, a Katonai Ordinariátus harmadéves papnövendéke: Elsősorban testmagasságom okán gyertyavívóként szolgáltam a szentmisén. A pápalátogatás gazdag napjai nekem elsősorban a ta-

dáltam, hogy nem volt neki könnyű, de lement a kegyépbe imádkozni, mert le akart menni. Éreztem, különleges kapocs fűzi a Szűzanyához. Idős, de mégis fiatal. Azt a szeretet közvetítette, amellyel Isten szeret minket.

Illyés Dávid Felemelő élmény volt szolgálni az asszisztenciában, és megtisztelte, hogy az egyházmegye met, a Veszprémi Főegyházmegyeit képviselhetem. Több magyar egyházmegye kispapja együtt járult hozzá a legszentebb áldozat bemutatásához!

Központi szeminárium: Kukucska Máté másodöt: Olyan felkészítést kaptunk a szentmisére, hogy nem februáltunk meg rólunk, és fontosnak tartotta, hogy ilyen rövid idő elteltével ismét Magyarországra látogasson. A három napban azt éltém meg, Ferenc pápa őszinte érdeklődéssel és a nemzetre való figyeléssel van köztünk.

Egri Érseki Papnevelő Intézet: Szedmák Zoltán ötödöt: A pápai szentmisén mintegy harminc ember feladata volt, hogy megtérítse és biztosítja a liturgia szépséget, összhangját, ebbe kapcsolódhatott bele én is. A találkozóra készülve több, Ferenc pápáról szóló filmet elővettem, s még többet olvastam előre. Ferenc pápa közel van az em-

berekhez, megmutatja, hogy a kereszteny hitünk élettel teli, nem elmélet, hanem egyszerű módon megjelenik a gyakorlatban. Nekem is üzent, hogy betegségében is megmutatkozott jókedélye, aktivitása: egy erejében megfogyatkozott ember is tud hittel nagy dolgokat tenni, bemutatni Isten szeretetét.

Görögkatolikus Papnevelő Intézet

Mosztockij Sándor: Kárpátaljai származásom okán én olvastam fel ukránul a második ektériát, a könyörgést a békéért. Megmaradt bennem a Szentatya tekintete. Mikor feleje fordultunk és meghajoltunk előtte, az volt az érzésem, mintha belém látna, akár a Jó Pásztor, aki ismeri övéit. Együtt szolgálhattam a Katolikus Egyház fejével. Tudtam, hogy ismerőseim figyelnek, köztük édesanyám, parókudem, az anyaegyházközösségem, Batár görögkatolikus hívei, s később kiderült, sokan a tévé előtt is.

Kocsis Gergely Attila görögkatolikus papnövendék: Jelenleg a szociális évet töltöm Lengyelországban. Nekem az adta a legtöbbet, hogy szolgálhatok a szentmisén. Vasárnappa az oltár körül, már egy összeszokott csapat várta Ferenc pápa érkezését. Új barátokat, ismerőseket szereztem. A Kodalány Zoltán által komponált *Magyar mise*, a Szentatya jelenléte, a hívők sokasága, az egység érzete igazán felemelte a szímet. Ferenc pápa szavai sokunknak erőt adnak ahhoz, hogy egymásban a testvérét és ne az ellenséget lássuk. És igen, ahogy végignéztem a több tízezres sokaságon, ez az érzés töltött el: római katolikusok, görögkatolikusok és kevésbé katolikusok; a pápa, püspökök, papok, hívők; férfiak, nők; idősek, fiatalok; kétékezi munkát végező emberek és az ország vezetői, mindenannyian együtt ünnepeljük azt, hogy Jézus Krisztus eljött közénk a szent Eucharisztíában.

Ezt az érzést a mai napig magamban hordozom, hiszen megerősített a hivatásomban. Remélem, hogy ezután, a Boldogasszonyak felajánlott Európa a béke útjára, mi magyarok pedig még inkább az egység útjára lépünk ebben a zivataros időszakban.

Sajtos László görögkatolikus papnövendék: Életemben nem gondoltam volna, hogy ilyen nagy kegyelem adatik meg nekem az Istantól, hogy szolgálhatok a Szentatya miséjén, és az asziszenciában mindenannyunkkal találkozni fog Ferenc pápa!

A kézfogás pillanata teljesen belém ivódott. Ekkor érezzem azt, hogy mennyire nagy az Isten kegyelme. Belegondoltam, hogy előtte azoknak adatott meg ez a lehetőség, akik 1991-ben részt vettek vagy szolgáltak a Nagyboldogasszony-napi búcsún Máriapócsón. A nap minden pillanata örök emlék számmomra. Hálaltel szívvel köszönök meg minden az Istennek, hogy ebben részem lehetett.

Trauttwein Éva
Fotó: kispapok
saját felvétele

A Szentatya nem azért volt mosolygó, mert bevett egy varázspirulát

Török Csabát, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) tévéreferensét Ferenc pápa látogatásának mindhárom napján végig a Duna Televízió képernyőjén látottuk. Lenyűgözően érdekes magyarázataival segítette a kiemelt egyházi esemény megértesét a hívő és nem hívő nézőknek egyaránt. Őt kérdeztük a pápalátogatással kapcsolatos élményiről.

– Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson is hallhattuk-nézhettük a közvetítéseit. Volt más ilyen nagyszabású feladata, mint amit a háromnapos pápalátogatás jelentett?

– 2000 óta voltam a Vatikáni Rádió munkatársa. Közvetítettünk korábban is pápai szertartásokat, így volt már némi előjártasságom, de az, hogy a pápa a mi hazánkba látogat el három napra, a maga nemében egyedülálló volt. 2000-ben, a szentté idején álltam munkába, attól kezdve egészéig, amíg Rómában tanultam, ez a feladat végezhető. Amikor hazajöttem, a Katolikus Rádióban és a Mária Rádióban is dolgoztam. 2011-től az MKPK tévéreferense lettem. Ezen évek alatt sok kivételes esemény közvetítésében részt vehettem, pápaválasztástól Urbi et Orbi áldásig.

– Egyszer sem tudott a pápalátogatás helyszínén lenni. A stúdióban, szolgálat közben van esély arra, hogy lelkileg is megérintsék az események?

– Aki nézte a Duna tévén a miseközvetítést, észrevehette, hogy egyetlen egyszer sem szóltunk meg a mise alatt. Mivel a liturgia nyelve latin és magyar volt, és a predikációt felolvasták magyarul is, úgy éreztem, teljesen felesleges lenne bármit is mondani a szentmisse közvetítése alatt. Nekem ez lehetőség volt arra, hogy ha nem is mint egy Kosuth téren jelen lévő pap, de mint az eseménybe bekapcsolódó néző kövessem nyomon a pápa szentmiséjét. Kedves körben voltam: Versegé Beáta CB nővérrel, Koronkai Zoltán SJ atyával életkorban is, lelkületben is közel vagyunk egymáshoz.

Szeretetteljes, baráti, tényleg testvéri közegben követtük a pápai misét.

Úgy gondolom, mindenki vállal magának a hivatásával együtt egy sajátos pozíciót is. Ha valaki kántor, megszokja, hogy az orgonapadról alátekintve vesz részt a szentmisén. Aki sekrestyés, az is megszokja apránként, hogy a szentély oldalajtóján néz be a templomba liturgia közben. Aki az esztergom Bazilikában templomról, az a nagy miséket csak a kórusról, a templomajtó mellől láthatja. Mondhatjuk, hogy így kevésbé él át, vagy kevésbé vesz részt a szent eseményben, mint az, aki feloldódik a tömegben. Az Isten azonban a saját személyes utunknak, helyzetünknek megfelelően mindegyikünknek meg tudja adni a kegyelmét.

Megszoktam, hogy szentmiséket, egyházi ünnepéket kamerán vagy fejhallgatóban keresztül követek. Nincs

bennem semmilyen hiányérzet, úgy fogalmaznám meg, én másiképpen voltam, vagyok jelen.

– Mi volt az az esemény a három nap alatt, ami különösen megszólította?

– Emberként, papként a Szent István-bazilikábeli találkozó lett különösen kedves, leginkább azért, mert ott a pápa beszédében több olyan gondolatot találtam, ami nemek személyesen is megtérítésre szólító meghívás.

Gondolok arra, hogyan hívta fel a pápa a figyelmünket arra, miként ne válunk eszmei rendszerek rabjává. Sokszor, amikor úgy érezzük, hogy Isten vagy az Egyház ügyében járunk el, valójában az emberi okoskodásainkhoz kötjük oda magunkat.

Megszólított az is, hogy miért kell az Egyházban vagy akár a pápságban az egységet mindenél előrébb valónak érezniük. Szívesen és gyakran vitázom, éppen ezért fontos befogadnom, hogy addot esetben többet ér a csöndben maradásom, a „fegyverletétele”, mint az, hogy győzzék egy vitában, bebizonyítsam ország-világnak a magam igazságot.

Egy olyan világban, ahol nagyon sokfajta háborúskodás vesz körül mindenkit, tényleg halmas áldássá válik, ha keresztenyént, Krisztus-követőként tudunk együtt mozgulni még akkor is, ha különbözők vagyunk.

Az is szíven ütő volt, hogy akár Brenner József atya, akár Kardos Mihály atya személyében a pápa mennyire alázattal és szeretettel fogadta el egy sok évizeden át hűségben megélt papi élet tanúságát, prófétai jelét. Az ember rádóbban arra, hogy mi más nagy dolog történetre velünk az életben, mint az, hogy majd ósz hajjal azt tudjuk mondani:

„Nem tudom, hogy jó pap voltam-e, nagyszerű dolgokat vittem-e végbe, de mégis itt állok, kicsit talán megfáradtan, meggyötörten, emberi törékeny hűséggel. A Jóisten kegyelméből, az ó segítségével valahogy meg tudtam maradni, ki tudtam tartani.”

– Voltak esetleg kifejezetten nehéz pillanatok, amiket ráadásul elő adásban kellett megoldani?

– Nagyon nehéz pillanat, amikor a pápa rögtönöz, és kiép az előre megírt sémából, de ezek a legszebb pillanatok is egyben. Ilyenkor érezzük, hogy hirtelen súlya lesz minden szónak, minden gesztusnak. Nem csak az fontos, amit a pápa mond, hanem az is, amilyen hanghordozással is érezhetünk ezt. Amikor Ferenc pápa kiszólta a szöveg-

Török Csaba, az MKPK tévéreferense: adott esetben többet ér a „fegyverletétele”, mint az, hogy győzzék egy vitában

ből, a fiatalok már akkor reagáltak a szavaira, mielőtt azok le lettek volna fordítva.

Nem minden fiatal tud olaszul, de a szavak hangzásából, melódiajából megértették, hogy valami nagyon lényegeset mond nekik a pápa.

– A közmédia nem katolikus média. Befolyásolja a megszólalásukat, hogy olyan emberekhez is szólnak, aikik esetleg semmilyen kapcsolatban nincsenek a hittel?

– Erre folyamatosan oda kell figyelnünk. Megkönnyítette a dolgunkat, hogy mostanra vannak olyan adók, amelyek egyházi vagy katolikus karakterrel rendelkeznek.

Korábban sokszor okozott problémát, hogy a hívő úgy érzi, túl sok a beszéd, ő a szentmisét szeretné követni; a nem hívő pedig úgy, hogy túl kevés a beszéd, hiszen nincs jártassága ebben a világban, nem érti, mi játszódik le előtte.

Izgalmas kihívás, hogy hívő emberekhez egyházi eseményekről tudósítunk, de nem csak a saját közegünknek.

Ez egy állandó „libikóka járák”. Ki kell mindenig találni, mi a helyes arány, hogy a hívő se érezze úgy, elvesszük tőle a számára igazán értékes pillanatot, de az Egyház dolgaiban kevésbé járatós ember se gondolja azt, hogy őt most cserben hagyott, és ez egy egyházi belvilág, amiből esélye sincs bármit megérteni.

– Honnan származik az a lenyűgöző, hihetetlen lexikális tudás, folyamatos figyelem, gyors reagálás, távoli információk összekapcsolása, sőt humor, amit a közvetítésekben megtapasztaltunk az ön részéről?

– A Jóistennek nagyon sok hálával tartozom. Drága jó anyám sokszor felemlegetté, hogy szívacsból van az agyam. Hál' Istennek nekem mindenig is sajátos örööm volt, hogy nemcsak megjegyezhetek dologokat, de összefüggések is felismerhetek. Ilyen szempontból Róma kiváló gyakorlóterep, hiszen ott a történelem, egyháztörténet,

művészettörténet, spiritualitás, ikonográfia összefonódik egymással. Rómában azt szerettem meg diákeim alatt, és azt szeretem ma is, hogy járkálok az utcákon, s hirtelen beugrik, ki járt itt, mi történt ebben az épületben, mikor épült.

Számomra állandó játék az életben úgy végigmenni, mint egy római utcán: felfedezni az összefüggéseket.

Van, aki zsenialisan tud elemezni, egy adatsort elképesztő igényességgel minden szegletében atomjaira bont. Nekem az volt mindenig izgalmas és érdekes, hogyha összekapcsolhattam az atomjaira bontott dolgokat. Tanárként is azt szeretem, ha például a teológia oktatásakor nemcsak elmondom a tananyagot, hanem össze tudom kapcsolni a szellemi történettel, spiritualitással. Akkor hirtelen egy papnövendék is megérzi, milyen gazdag szórást az életünk, és annak mennyi szála, mennyi színe van. Ez csodálatos dolog! Szeretek zarándokcsoportot vezetni Rómában vagy a Szentföldön, ahol ezek az összekapcsolódások annyira adottak. Akár tanárként, akár zarándokcsoport vezetve, akár a televízióban lubickolni tudok ebben az élményben.

– Ferenc pápának valamilyen új arcát megismerte a mostani pápalátogatás során?

– Ami nekem most erős élmény volt és a személyes megtérésszerű üzeneteim egyike, az Ferenc pápa hatalmas ereje. Kalkuttai Teréz anya a Jöjj, légy a világosságom! című összegyűjtött írásában többször hivatkozott arra, hogy vannak bizonyos helyzetek, amikor nem az érzelmei, nem valamiféle pozitív hitélménye, hanem az akarata tartotta meg őt. Amikor Ferenc pápa apró gesztszait észrevesszem, mint például amikor a Szent István-bazilikából kijöve leségíteti magát az emberek köze, vagy amikor az Arénába érkezve megváltoztatja az útvonalat, hogy kiigen az első sorban várakozó fiatalokhoz, akik között

voltak fogyatékkal elők; belegondolok, hogy én milyen súlytalan dolgokat élek meg nehézségekkel...

Az, hogy most három napig korábban kell kelni, egész nap ügyeletben kell lenni, az agyamat kell strapálni? A pápa ugyanezt megeszi, és még ezeken felül minden hatalmas erőfeszítésekre vállalkozik! A Szentatya Szent Ignác-i küzdőszellem, az emberi gyöngeségeivel is útnak induló prófétai szellem. Az, hogy ő is fárad, látszott olykor az arcán, a gesztszai hirtelen meglassulásán. Nem azért volt mosolygó, mert bevett egy varázspirulát, hanem mert megküldött azért, hogy ilyen lelkülettel legyen közöttünk.

Nekem ez hatalmas példa volt. Feltettem magamnak a kérdést, hogy van-e jogom elkámpicsorodni a magam kis életének a maga kis nehézségein, vagy jobban tenném, ha megtanulnám a pápától: az a fontos, hogy a körülöttünk lévő embereknek mit adhatunk. És onnantól kezdve ne a magunk nyomorán sírunk, hanem nevessünk, és mosolyogva szedjük össze az erőket, hogy odaadjuk azt az embereknek.

– Milyen érzésekkel hagyta el a stúdiót?

– Egy szót nyomatékosított benem a pápalátogatás – ez a hálá. A pápalátogatás végén, amikor befejeztük a közvetítést, azt vettem észre, hogy a kollégák fáradtak, de mosolyognak, örlünek. Mindenki van egy kedves szava mindenkihez, és köszönetet mondunk egymásnak. Teljesen mindegy, ki volt az: világosító, hangosító, operatőr, kellékes, gyártásvezető, szerkesztő, rendező, technikus vagy éppen helyszíni tudósító.

Ez a hálá olyan erős érzés volt, hogy még másfél napig írogattuk egymásnak a köszönlő e-maileket. mindenki el tudta mondani, miért van örööm és hálá a szívében. Ez egy apró csoda.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Fatalok, idősebbek, családdal érkezők, egyedülállók, hívők és a hitre nyitottak, Magyarországon és határon túl élők töltötték meg a Kossuth teret április 30-án reggel, hogy részt vegyenek Ferenc pápa szentmiséjén. Az ő gondolataikat, érzéseiket olvashatják.

Egy cseperedő fa alatt húzódik meg egy fiatal család két kicsi gyerekkel: a kisebbik kilenc hónapos, az édesanyjára van kötve kendőben, a kétéves az édesapja karján ül. Budapesten élnek, Kelenföldön. A picik jól bírták a szentmisét, de még a sorbanállást is, hogy bejuthassanak a kapukon. A fiatal házaspár szeretett volna találkozni a páppal, és általában az élményt, hogy ilyen sokan vannak együtt – ezért megérte együtt kijönni.

Nem először látják Ferenc pápát: a ifjúsági világtalálkozón, 2016-ban Krakkóban már találkoztak vele. És egymással is... Ott ismerkedtek meg. „A NEK-en is kint voltunk a pápai misén, a nagyobbik akkor volt tiz hónapos” – mondja Lilla. Kristófnak felelő elmeny volt Kodály Magyar miséje. „Szerintem grandiózus mű, csodálatos volt a kórus és a zenekar hangzása. A szentbeszédre a babák miatt nehezebben tudtunk már figyelni.”

Cserkészruhás lányok várakoznak a Kossuth térről egyik sarkán. „A Kájoni János Cserkészcsapatot tartozunk, mindenki közelben járunk a vezetőkkel együtt Csíkszeredából. Péntek este kilenckor indult a vonatunk, 12 órás volt az út. Részt vettünk az Arénában is a fiataloknak tartott Forrásponton. Amikor legutóbb Csíksomlyón járt a pápa, nem mindenki volt lehetősége, hogy lássa. „Mi sem látunk őt akkor” – magyarázza Teri, miért volt ilyen fontos erre a hosszú útra vállalkozni.

„Nagyon tetszett, amikor Ferenc pápa megszólalt magyarul. Más volt számomra a szentbeszéde, mintha egy pap bácsi predikált volna. Talán nagyobb embertől hallva jobban megfognak a szavak, jobban hallgatunk rá” – mondja Timi. „Engem az ragadott meg, hogy Krisztus földi helytartója beszél hozzánk, nem lehet elmondani, ez milyen különleges érzés” – fűzi hozzá Teri.

Egy sokgyereskes családdal is összefutok, régi ismerőseim. Ráadásul az édesanya, Noémi mondta a szentmisse előtt a rózsafüzér egyik tizedét a színpadon. Rózsa, az egyik már felnőtt lány a családi gyermekfűzérből elmondja, hogy a sarokban álltak, meszze a színpadtól, ahol nagyon meleg volt. A Szentatyát nem látták, csak a kivetítőn. Gyöngyi, egy kisebbik lány nagyon szépeket tartja az énekeket, amik elhangzottak. Rózsa már ismerte ezeket, többet közülük énekelt már a kórusban is, ahova jár. „A Rachmaninov-mű gyönyörű volt, de a Tu es Petrus is nagy kedvencem.” „Az eszembe jutott a Tu es Petrus éneklésének egy 1988-as római emléke, amikor találkoztunk II. János Pál pápával – veszi át a szót Lackó, az édesapa. – Akkor egy kórustársam beleénekt egy nagy szünetet, és ez még most is az eszembe jutott.”

„Az egyik nagy élményem, amit mostanában olvastam

VALLOMÁSOK, TALÁLKÖZÁSOK – VISSZATEKINTÉS A PÁPALÁTOGATÁSRÁ

„Jól fel vagyunk tarisznyálva”

Szent Pál Korintusiaknak írt első levélben, hogy »egyeseket pásztorokkal rendelt« – folytatja Lackó. – Amikor az emberek önkéntelen tapsviharban törnek ki csak azért, mert látják a kivetítőn, hogy a helikopter kamerája veszi, hogy a pápa a közben halad el, valamit mutat abból, hogy ráéreztünk: a vezető, a pásztor alá való rendeltség az Üristentől való.

A másik nagy élményem az volt, hogy úgy biztatott minket a Szentatyá, hogy menjünk kifelé, a perifériáig, hogy közben felmutatta ennek a forrá-

sait. Akkor tudunk kimenni a perifériára, ha kapcsolatban végelével. Az egész család mélyen hívő, ezért is érezték úgy, hogy el kell jönniük a pápai szentmisiere.

Márknak a Szentatyá háromnapos apostoli látogatásából az maradt meg a legjobban, amikor a fiataloknak azt mondta: az offline világban éljék az életet, és ne az online világban. Ők is küzdenek a négy nagyobb gyerekükkel azzal, hogy az életet meg kell elni, nem csak játszani. A másik, hiszen a sokszínűséget leképező embereket szólítottak erre a feladatra. Noémi hittanár, de szerepeltek megszenetlen életűek, karitásban dolgozók, így láthatóvá vált az Egyház sokféle arca.”

A metróbejárattal szemben, füves részen, közvetlenül a kordonnál egy széles lepedőn az ötgyermekes Greskovits család táborozott le, reggel hétórától vannak itt. Három fiuk és két lányuk van, a legidősebb fiú tizenkileves éves, cserkészként önkénteskodik a pápai szentmisen. A legkisebb gyermekük is fiú, nem egészen tíz hónapos. A családfő Márk, felesége Ildikó. Márk végzettsége tanító, jelenleg kertépítésben és kertfenntartásban dolgozik, Ildikó egy gyógyszeripari cégnél dolgozik informatikai asszisztensként, de jelenleg otthon van gyesen. Dunakesziről jöttek, az ottani Jézus Szíve templomban vasárnap esténkéntők adják a zenei szolgálatot. A gyerekekkel együtt érkeztek, természetesen a legkisebb ki-

pont az életükben. A Greskovits házaspárt is megragadta ez a figyelmezhetősé. Nagy családosként természetesen vannak problémáik, de hisznak az ismert közmondás igazságában: ahová az Úr bárányokat adott, oda legelőt is fog adni, és ezt nagyon sokszor megtapasztálták az életükben. A Szentatyá sem igér diadalittas jövőt, de azt igen, hogy Krisztus minden velünk van, irgalmas szeretete kitered mindenkre.

A szentmisse végén váltunk néhány mondatot Thaler Tamásné Heim Mercedesszel is, aki a pápai szentmisen a Don Bosco Ének- és Zenekar tagjaként volt jelen. Felidézte: annak idején a férjével egy pápai szentmisen ismerkedtek meg Varsóban, akkor is a kórussal volt odakint. Elmondta: tömény élményáradat volt ez a három nap, és nagyon megható. A Szentatyá mindenkor belőle a szeretet. Sok útmutatót adott neki, ahogyan az egész országnak minden korosztálynak, rétegnek. minden beszédeben voltak olyan elemek, amelyek továbbgondolásra készítetek az embert.

Mercedest rengeteg élmény érte a három nap során, a legjobban az ragadta meg, hogy az ifjúsággal való szombati találkozóján a Szentatyá milyen nagyapai volt a fiatalokkal. mindenkihez odafordult, képben volt, elolvasta, amiket a tanúságtevők mondak, rea-

gált is rájuk. Mindez nem a „vendégségből jöttem” erőltetett udvariasságával tette, hanem őszinte érdeklődésből. Biztos, hogy nyolcanhat évesen nem sokan tudnák ezt utána csinálni. Ferenc pápa személyiségek szerves része, hogy minden odafigyel arra az emberre vagy közösségre, akihez vagy akivel épiten beszél.

Simon Péterné Mária Fótól érkezett a pápai szentmiseré. A Mária Rádió önkénteseként Imádkozunk szándékáért című levelezőlapokat osztogat. Ha elküldjük a rádió címére az imászandékunkat, ők minden hétfőn reggel 9-kor szentmisét

iskolába jár, nyolcadikos tanuló. „Az énekek nagyon tetszettek, a Kodály-mise különösen.” Domonkos elmondja, hogy őt tegnap az Arénában jobban megérítette Ferenc pápa beszéde, de tetszett neki a mise és a kapus hasonlatok is.

Gyöngyit, az édesanyát az egész hétfévre megérintette. A többi programot a tévén kezstüli kísértek figyelemmel. „Sok olyan pillanat volt most, ami szívem talált és megkönyeztem. Főleg a pápa beszéde, mert közvetlen volt, időszervű és hozzánk szolt. Az, hogy lehajolunk, odafordulunk, és ne lenézzünk másokat, fontos gondolat volt a tegnapi beszédében is.” Gábor, az édesapa számára

a legfontosabb a mai pápai szentmiserében az a megerősítés volt, hogy amit Magyarországon ezer éve képviselünk,

ajánlanak fel. Kérdésünkre elmondta: Ferenc pápa a Jóisten különleges ajándéka. Már amikor megérkezett pénteken, Mária úgy érezte: a Jóisten kegyelméből a Szentlelket árasztotta ki ránk. Nagyon sok kegyelmet kaptunk tőle, nemcsak mi magyarok, hanem az egész Kárpát-medence, sőt az egész világ is. Ferenc pápa szavaira mindenki oda kellene figyelni, és tanulnia kellene belőle. „Hiszem, hogy meglesz ennek a gyümölcsse, a Szentlélek ott fűj, ahol akar – mondta Simon Péterné, aki bízik benne: a Szentatyá nagyon sok hitelent megszólított, őket is Isten közelségebbe vonzotta.

Szalákszentmárton feliratú táblát tart a kezében egy fiatal, szakállas férfi. Többen gyűlnek köré, már szerveződik a csapat, hogy lassan elhagyják a teret, és induljanak hazafelé. Mellettük két másik város neve is olvasható a táblákon: Tass, Dunavecse. Harmincvalahányan jöttek a Dunaújváros környéki településekről. Plébániákról érkeztek, idősebek, fiatalok, köztük Bálint diákjai is. „Jó volt találkozni a Szentatyával, bár elég hideg szél fújt, mert árnyékban álltunk végig. Reménykedtem, hogy ide is ér a napsütés. Tegnap látottam az Arénában őt személyesen, az volt az első találkozásom vele. A szentmisenben nagyon megragadott a feljánlási énekkal, Marco Frisinnának a műve, amit otthon mű többször hallgattam, mert nagyon szeretem. Kimondottan jó volt Sillye Jenőt, Borka Zsoltot és Varga Attilát hallgatni, mert nekem ők gyerekkorú kedvezem.”

Egy négygyermekes családból először az egyik nagyfiú, Kristóf szólal meg a kérdezemre, aki szereti a zenét, maga is csellózik, és Énekes

annak van ma is létjogosultsága. A vallások és kultúrák közti párbeszéd terén is nyitott kapuk állnak.

A legkisebbik gyermek nemsokára hatéves lesz, nagon kis eleven. Elmondja, hogy megy iskolába. Jól bírta a szentmiserét, énekelt, imádkozott. „Apa felemelt, lengettem a pápai zászlót. Köszöntem a pápának.” Megkérdezem tőle, milyennek láttá a pápát, azt feleli: „jónak”.

Bője Csaba testvér több gyerekoththonból hozott fiatalokat vonattal, autóval. „Több mint százan érkeztünk. Nagy élmény volt nekem is a pápai szentmiseré, mint bármelyikünknek. A befogadás témájában sokszor hiányolom, hogy Ferenc pápa nem említi meg, hogy vannak báránypörbörbe bújt farkasok is. Óvatosnak kell lennünk. A befogadás óráján összetett dolog: egyfelől végtelen bizalom és szeretet kell hozzá; ugyanakkor Jézus azt is mondja, hogy legyen óvatosak, mert az ördög mint ordító oroszlán jár körül, és keresi, kit nyeljen el. Kell, hogy legyen bennünk óvatoság is.”

Ugy éreztem, Ferenc pápa aggódik, szeret, véd, óv, bízik bennünk, mint egy igazi nagytata. Tényleg rengeteg gondolatot fogalmazott meg, amit érdemes magunkkal vinnünk.

Ha már csak az utolsó mondatait visszük, amikor arról beszél, hogy ránk, Kárpát-medencei magyarokra bízza Európa hitét, békéjét, már akkor jól fel vagyunk tarisznyálva. Alig várom, hogy elolvassam azt az imát. Minden mondata, szava üzenet értékű.”

**Vámossy Erzsébet,
Bodnár Dániel
Fotó: Zuggó Zsolt**

Hatékony válaszokat adva az idők jeleire

Interjú Zsódi Viktor piarista tartományfőnökkel

(Folytatás az 1. oldalról)

A lelkipásztori és az iskolai munkát mindenkorban együtt képzeli. E kettő összekapcsolódása számomra a legkézszelfoghatóbban Szegeden, a piarista gimnáziumban mutatkozott meg. Ahogy megismertem a piaristákat, lassanként megszületett bennem a döntés, hogy ebbe az irányba szeretnék továbbelni.

- Állami gimnáziumba járt, gimnazistaként tehát még nem találkozhatott a piarista neveléssel.

- Több rendtársam is van, akik nem piarista iskolába jártak, ám ennek ellenére nagyon őszintén és hitelesen képviselik a rend értékeit. Úgy gondolom, feladatunk minél szélesebb körben megismeretni ezeket az értékeket azokkal is, akik nem feltétlenül voltak piarista növendékek, de ehhez a lelkiséghez szeretnének kapcsolódni például a Kalazancius Mozgalmon keresztül.

- Hívő családból származik? Mi vezette a papi hivatalshoz?

- A hívő attitűd folyamatos feladat az ember számára. Nem lehet egyszerűen azt mondani, hogy a hitet innen vagy onnan, az iskolából vagy a családból kapjuk. Mindannyunknak személyesen kell megküzdenünk érte, minden nap.

Az a hitbeli tapasztalat, ami a papság és a szerzetesség felé vitt, egy fiatal felnőttkori döntés volt a Jóisten és az Egyház mellett. A papság az egyén és a Jóisten közötti viszony. Nem emocionális kérdés, hanem elhatározás, amit örömmel vállalok mindennap. Jól emlékszem, milyen megfontolt, átgondolt és átimádkozott döntések vezettek a papsághoz és a piarista szerzetesi hivatalshoz. Ezekben soha nem egyedül van jelen az ember, hanem ott van Isten kegyelme is.

- Hogyan alakult az élete a piaristánál?

- Budapesten, Szegeden, majd Mosonmagyaróváron voltam hittanár. Ez a munka nagy kihívásokkal és rengeteg szépséggel jár. minden órá, minden tanév egy új kaland, új feladat, amit nehéz lenne rutinból megoldani. Az ember idővel persze szert tesz bizonyos gyakorlatra, könnyebben válik a tanítás, de soha nem lehet ugyanazt kétszer ugyanúgy elmondani, ahogyan a többi tantárgy esetében sem. Nagyon érdekeltek, hogyan lehet az Egyház kétezer éves tanításáról úgy beszélni, hogy az a mai fiatalok számára befogadható és hiteles legyen. Voltak sikereim, de olykor kudarcaim is e téren.

- Hogyan beszélt róla? Mi volt a titka?

- A hittantanolás nem pusztán definíciók és évszámként elutasítása, hanem személyes átgondolása annak,

hogy minden, amit Egyház elé ad, hogyan érinti az életet, az egész egzisztenciát. Tudni kell bátorítani az embereket, hogy ne csak megértsék, hanem a saját nyelvükre fordításak a hitigázságokat. A pünkösd ki nyelvcsónán mindenki a saját anyanyelvén hallotta, amit hirdettek neki. Ez a csoda ma is megtörtént, de nem pusztán a különböző nemzetek nyelvén, hanem úgy, hogy mindenki a maga személyes nyelvén érti meg, amit az Egyház üzen. minden egyes hittanórán kérdés lehet, hogy ez megtörténik-e. Sokszor igen, de olykor várnak ki.

- A katolikus hittanérettségi tételkészítő bizottságának elnöke is lett.

- A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia bízott meg ezzel a megtisztelő feladattal. Egy ideje érettségi elnökként is működtem, Szegeden, Pesten, Mosonmagyaróváron érettségittem. A püspöki konferencia az Oktatási Hivatalnal közösen működteti ezt a bizottságot, amelynek az a feladata, hogy közösséget, rendszeres találkozást alkalmat biztosítson a hittanároknak. A Katolikus Pedagógiai Intézetben minden alkalommal izgalmas és előremutató, pezsgő párbeszéd alakult ki a tanárok között.

- Osztályfőnök volt Budapesten és Szegeden, az utóbbit helyen a kollégium vezetője is, majd Mosonmagyaróváron intézményvezető. Hogyan élte meg ezeket a szerepeket?

- Szegeden nagyon élveztem, hogy számíthattam az osztályomba járó tanulók együttműködésére. Ferenc pápa az Egyház megújításával összefüggésben sokszor beszél a szubsidiaritásról. Eszerint minden döntést azon a lehető legalacsonyabb szinten kell meghozni, ahol a legtöbb kompetencia áll rendelkezésre hozzá. Örültem, amikor úgy szerveztünk osztálykirándú-

lást, hogy a diákok csoportjai különböző alternatívákat dolgoztak ki programmal és költségvetéssel kapcsolatban, majd szavaztunk arról, hogy melyiken szeretnénk részt venni. Így az osztály a lehetőségek mérlegelése után közös döntést hozott. Ha aztán a kirándláson valami unalmasnak bizonyult, rögtön mondhattam: srákok, ezt ti magatok találtatok ki.

- Ezek szerint intézményvezetőként önmagát is csapatot tagjának láta?

- Mosonmagyaróváron egy olyan közeget ismertem meg,

,

Szeretnénk, hogy az iskola közösségen legyen a szomszédos plébániával és azokkal a szervezetekkel is, amelyek fontos kérdésekben, például a teremtésvédelem vagy a fenntarthatóság terén olyan tudást hordoznak, amellyel gazdagíthatják a diákokat.

amely a csapat részévé fogadt engem. Ugyanakkor a Piarista Rend Magyar Tartománya hosszú évek óta fontos szempontnak tartja, hogy az intézmények is vezetői csapatban gondolkodjanak, ne egyetlen vezető vállalja a felelősséget.

- Tartományfőnökként is megvalósul ez?

- Hiszek abban, hogy csapatban lehet igazán hatékonynak és eredményesen működni. Hálás vagyok azért, hogy olyan rendtársak állnak mellettek asszisztensként, akikre támaszkodhatom, és akikkel jól tudunk együtt dolgozni a rendtartományért. Az együttműködés ugyanakkor az összes szerzetesre vo-

nakozik, valamint a rend más vezetőire is. A rend általános elöljárójával is együtt gondolkodunk a megoldásra váró feladatokról. A tartományfőnökség csapata olyan közösségek, amelyben eredményes a közös munka.

- Milyen célokat, feladatokat határozott meg a tartományi káptalan?

- Fókuszba került az a kérdés, hogy miként tudjuk tökéletesen megélni a szerzetesi közösségi életet. Ugyanúgy fontos téma az is, hogy mi a piarista szerzetes aktuális küldetése az iskolában, a társadalomban, és az minden módon valósítható meg hatékonyan. A fenntarthatóság fogalmát az anyagiakon túlmenően, átfogóbban, komplex módon értelmezünk. Így kérdés számunkra az is, hogy a humán erőforrás terén, a szerzetesi jelentében, illetve az önkéntek bevonásában miként működtethető jól az intézményhálózat. A szinodalitás kapcsán felmerült, hogy akár a Kalazancius Mozgalmon keresztül, akár a diákokkal, szülőkkel, pedagógus kollégákkal, rendtársakkal hogyan tudjuk gazdagítani egymást, közös utakon járni, közös célok mentén előteleződni. Meg kell vizsgálnunk, hogy az intézményeink miként válaszolhatnak hatékonyan és érthetően az idők jeleire. A rendünk minden azzal keresi, hogy tudja átitatni a társadalmat Krisztus üzenetével. Kalazanci Szent József óta fontos küldetésünk, hogy a diákok a társadalom kovászavá váljanak.

- Van valamilyen jelmondat vagy kulcsszó, ami tartományfőnökségének viszonyítási pontja lehet?

- Meghatározó gondolat számomra az, amit a II. Vatikáni Zsinatnak a kereszteny nevelésről szóló deklarációja, a *Gravissimum educationis* fejt ki részletesen: az iskola nem csupán intézmény, hanem közösség. Ugyanúgy a rendtartomány sem pusztán jogi alakzat, hanem közösség, bizonyos értelemben a közösségek közössége. Ezeket kell támogatni és élteni, hogy jövőnk legyen.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

árnyaltabban és legobjektívebben valósuljanak meg.

- A gazdasági, pénzügyi felelősség elsősorban Önt tereli?

- Az intézmények fenntartásának nagyon sok gazdasági vonzata van. Az elmúlt néhány évben tagja voltam a rendtartomány gazdasági bizottságának, így rálátok ezekre az ügyekre. A tartományfőnökségen egy megújult, jól képzett, hozzáérő szakmai csapat támogatja a pénzügyi-gazdasági tevékenységeket az ökonómus vezetésével. A munkájuk sokat segít abban, hogy a gazdálkodásunk rendtáblis legyen, ami a mostani helyzetben jelentős kihívás.

- Hogyan kapcsolódik a magyar piarista rendtartomány más rendekhez, illetve nemzetközi szinten más piarista tartományokhoz?

- Magyarországon a férfi és a női szerzetes-elöljárók konferenciája keretében rendszere sen találkoznak és segítik egymást a rendi vezetők. Vannak olyan programok is, amelyek célja, hogy a piarista rendtartományok részt vegyenek egy más életében, és tanuljanak egymástól. Éppen most hívtak Bécsbe, ahol három rendtársunk tesz örökkedezet. Egy nagyobb magyar delegáció ünnepel majd velük. Az európai rendtartományok növendékei pedig hamarosan Lengyelországban találkoznak.

- Ha a tartományfőnökséget a vitorlázáshoz hasonlítjuk, amit annyira szeret, akkor most milyen körfelkörök között kell „vízre szállni”?

- Egy felkészült csapatot látok a hajóban. Figyelünk egymásra, és tudunk előre tekinteni. A káptalan után az a pillanat következik, amikor igyekezünk úgy beállítani a vitorlákat, hogy a hajónak a legnagyobb sebeséggel tudjon haladni. A finomhangolás pedig folyamatos feladat: minden kell kicsit húzni vagy engedni a shoton, és figyelni a kis- és a nagyvitorlára, hogy jól legyenek beállítva. Úgy látom, nagyjából tudni lehet, ki melyik vitorláért kötelező felelős, és hogy milyen értelemben a következőkig, amikor igyekezünk beállítani a vitorlázat. A színodalitás kapcsán felmerült, hogy akár a Kalazancius Mozgalmon keresztül, akár a diákokkal, szülőkkel, pedagógus kollégákkal, rendtársakkal hogyan tudjuk gazdagítani egymást, közös utakon járni, közös célok mentén előteleződni. Meg kell vizsgálnunk, hogy az intézményeink miként válaszolhatnak hatékonyan és érthetően az idők jeleire. A rendünk minden azzal keresi, hogy tudja átitatni a társadalmat Krisztus üzenetével. Kalazanci Szent József óta fontos küldetésünk, hogy a diákok a társadalom kovászavá váljanak.

- Van valamilyen jelmondat vagy kulcsszó, ami tartományfőnökségének viszonyítási pontja lehet?

- Meghatározó gondolat számomra az, amit a II. Vatikáni Zsinatnak a kereszteny nevelésről szóló deklarációja, a *Gravissimum educationis* fejt ki részletesen: az iskola nem csupán intézmény, hanem közösség. Ugyanúgy a rendtartomány sem pusztán jogi alakzat, hanem közösség, bizonyos értelemben a közösségek közössége. Ezeket kell támogatni és élteni, hogy jövőnk legyen.

IMAÓRA

Kütvölgyi Szűz Mária-engesztelőkapolna: engeszelő virrasztás hármas lelkű megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmisse. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végálomásig, a Regőczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségmű imádására rende: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imádóról, majd az azt követő szentmisén előre felvett miszeszándékot imádkoznak. minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzeti hivatásokról, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadiknál az imáldába elhelyezett szándékötöket imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imávárasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelkű megújulásáért. 21 órakor minden más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. mindenkit szeretettel várnak! Imádkozzunk együtt!

Elsőpünköki missziós konferenciabeszédeket a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Kaposfüreden Szűz Mária Efezusi Házra (Kaposfüred, Állomás u. 61/a) várja az engesztelő hívőket közös imádságra minden elsőszombaton 10 órától. Zarándokcsoportok bejelentkezése: +36/70-363-7645 (Mezői Zoltán), www.mariahaza.hu

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatására: szombat; június 6., kedd. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmisék 7 órakor előtérben követítői a budapesti Városmajori Jézus Szíve-templomból a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából a Szent István Rádió.

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjei 17 órakor a budapest-belvárosi Nagybogdásszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond utca 141.) június 8-án 18 órától 11-en 13 óráig Ft. Kardos Csorongy fréncserei hármas lelkigyakorlatot tartanak az Isten dicséret útján. Június 14-én 18 órától 17-en 13 óráig Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata: „A szenvédés misztikája”. Június 22-én 18 órától 25-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A gyógyító és szabadító Jézus”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidőt. A halál közelségevel és a gyász fájdalmának terhelyével küzdőknek, valamint a minden nap veszteségeinek való tövábblépéshez szeretnék segítséget nyújtani sorstárcscoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében két héten át széraldólt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Bathány téren, a templom mögött) alsó hittantermeiben pedig két héten át széraldólt 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2023. május 10., 24. Az együttételeket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

Egy hétre, ami visszahozza a fényt az életébe! Az abortusz, a magatzavartás fájdalmát hordozókat „Ne félj, nem ítélek el!” lelkigyakorlatra hívják május 18–21. között a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házba, Máriabesnyőre. Jelentkezés: nefelnemitelekel@gmail.com vagy 06/20-823-2201 (Treer Mária).

SZENT RITA-NAGYKILENCE

A budapesti Szent Rita-templomban (Budapest VIII., Kun utca 5.) lelkigyakorlat-sorozattal készülnek a szent május 22-éi ünnepére. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus tóviskosorújának egy sebét, ezért tisztelői 15 héten keresztül minden csütörtökön (nagycsütörtök kivételével) imádsággal fordulnak a lehetetlen ügyek köbenjárójához. A nagykilenced mottójá: „Az Egyház mi vagyunk, mindenjáram” (Ferenc pápa). A lelkigyakorlatot idén több atya vezeti: Kránicz Mihály tanszékvezető, teológiai tanár; Héray András FSO egyetemi lelkész; Szederkényi Károly esperes, plébános; Tóth Kálmán plébános. Az első alkalom: február 2. mindenkit szeretettel várnak. A szentmisék előben is követhetők, illetve visszanézhetők a www.szentritatemplom.hu oldalon.

BÚCSÚ

A soroksár-újtelepi Fatimai Szűzanya-templom búcsújára (Budapest XXII., Szent László út 149.) szeretettel várják a zarándokokat május 14-én. 11 órakor rózsafüzér-imádság, 12 órakor ünnepi szentmise lesz, majd körmenet a Szűzanya feldiszített szobrával. T.: 06/30-266-3587

TRADICIONÁLIS HARANGOK ÖNTÉSE

GOMBOS MIKLÓS ÉS FIA, FERENC

Ref.: www.harangentes.hu

Cím: 2162 Őrbottyán, Rákóczi u. 134. Pf. 10.

Mobil: +36 30 948 9575 | +36 30 728 8161

Tel.: +36 28 360 170

E-mail:

gombosmi@harangentes.hu | info@harangontode.hu

KÖZLEMÉNYEK, APRÓHIRDETÉSEK

(TEL.: 06/1-317-3933; ujember.hu/aprohirdetes-feladasa)

EZÜSTMISE

Bagyinszki Ágoston OFM ezüstmiséje lesz a pasaréti fréncserei plébániatemplomban (Budapest II., Pasaréti út 137.) május 14-én, vasárnap 8.30 órakor.

ELŐADÁS-SOROZAT

A Szent Margit-templom felszentelésének 90. évfordulója alkalmából előadás-sorozatot tartanak a Szent Margit-templomban (Budapest XIII., Szent Margit tér 1.). Időpontok: 2023. június 1., szeptember 7., október 5., november 2., december 7. A felnőtteknek szóló lelkű estek központi téma: Parancsolatból – A tízparancsolatról a 21. században 18 órakor szentmisse két szín alatti áldozással, 19.30-tól szent-ségimádás organaimprovizációkkal. A szentmiserét és a tanítást Monostori László esperes, plébániára kormányozza. Bővebb információ: <https://margitos.hu/>

Megújítod a föld színét – Utak és lehetőségek a szívtől a teremtett világig címmel előadásokat tartanak a Veszprémi Érseki Főiskolán (Veszprém, Jutasi út 18/2.) május 22-én, hétfőn 14.30 órától. Részletes program: <https://www.veszpremiersekseg.hu/> Jelentkezési határidő: május 15., hétfő. mindenkit szeretettel várnak!

ÉLŐ RÓZSAFÜZÉR

„Védelmez, magyarok Nagyasszonya!” – 16. Élő rózsafüzér-zárándoklat Budapest körül május 20-án, szombaton hazánkért, Budapestről és a Budapest körül élőkért, kilenc szakaszban. A zarándoklati végpontokon 19 órakor szentmiseret mondannak: Erdő Péter bíboros – Máriaremete, Kisboldogasszony-bazilika; Balázs Pál címzetes apát, nyugalmazott plébános – Fót, Széplőtelen Fogantatás-plébániatemplom; Horváth Zoltán István protonotárius, plébános – Kerepes, Szent Anna-plébániatemplom, Csépányi Gábor spirituális – Nagytétény, Nagyboldogasszony-plébániatemplom; Mohos Gábor segédpüspök – Budapest-Pestszentlőrinc, Mária Széplőtelen Szíve-főplébánia-templom. Bővebb információ: www.elorozsafuzer.hu

EMLÉKHANGVERSENY

Szeretettel hívnak minden érdeklődőt a május 21-én, vasárnap 18 órakor kezdődő Kopeczky Alajos 22. emlékhangversenyre, a Haller téri Páli Szent Vince-templomba (Budapest IX., Haller utca 19–21.). Közreműködnek: Jakab László (orgona), Gedai Ágoston (orgona), Kálaiay Gábor és Kállay Katalin (blockflöte), Kopeczky Péter (csellő), Ella István (orgona), valamint Kopeczky Alajos fia, Kopeczky Lajos (orgona). A koncert ingyenes, az adományokat a Haller téri templom orgonájának karbantartására fordítják.

MEGHÍVÓ

Lefelé a lépcsőn a Fény felé címmel tart előadást Holló András kerekesszékes tánctanár a Sapientia Könyvtári Este sorozat keretében a Sapientia Szeretesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) május 16-án, kedden 17.30 órától. minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Kettős ünnepre hív a kaposvári Cursillo a Kaposvári Egyházmegyében május 27-én 9 órától, 10 órától Székely János szombathelyi megyéspüspöknek, a Cursillo országos lelkivezetőjének tanítása hangzik el, 11.30-kor a Nagybogdásszony-székesegyházban Udvardy György veszprémi érsek mutat be szentmiseret, 14 órakor a Nagybogdásszony-székesegyházban Varga László kaposvári megyéspüspök köszöntője lesz. Az ültetváron szeretettel hívják és várják az ország minden részéről és az országhatáron túlról is a cursillistákat. Jelentkezési határidő: 2023. május 15. Bővebb információ: <http://kaposvar.egyhazmegye.hu/>

SZABADEGYETEM

Szabadegyetemi előadások a budapesti Sapientia Szeretesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) május 11-én, csütörtökön 19–20.15 óra között. Téma: Segítséget adni, kapni, kérni, megtanadni. Előadók: Kézdy Anikó, Papp Miklós, Somogyiné Petk Krisztina.

HALÁLOZÁS

A Magyar Bencés Kongregáció prézes apátna és a győri Szent Mór Bencés Perjelség előjárója a hozzátarozók nevében is fájdalommal, de Isten akaratában megnugyoda tudatja, hogy szeretet rendtársunk, kongregációból nesztorai, Bárdos Pál Oresztesz OSB életének 95., szerzetességeinek 74., áldozópapságának 70. évében a betegek szentmiseret megerősítve, 2023. május 4-én hazatárt mennyei Atyához. Temetése május 10-én Győrött volt. A gyászmise után a bencés templom kriptájában helyeztük örök nyugalomra.

ZARÁNDOKLAT A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚBA

május 25-29. | 5 nap | 124.900 Ft/fő

AACHENI BÚCSÚ 2023

ZARÁNDOKLAT NÉMETORSZÁGBA

június 11-17. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

június 20-24. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT MONTENEGRÓBA

július 13-19. | 7 nap | 279.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT AZ ALPOK MENTÉN

július 24-30. | 7 nap | 339.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

augusztus 21-26. | 6 nap | 319.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

(FATIMA, SANTIAGO, LOURDES, LA SALETTE)

szeptember 10-19. | 10 nap | 499.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA

PIO ATYA ÉS SZENT MIKLÓS NYOMÁBAN

október 4-8. | 5 nap | 349.900 Ft/fő

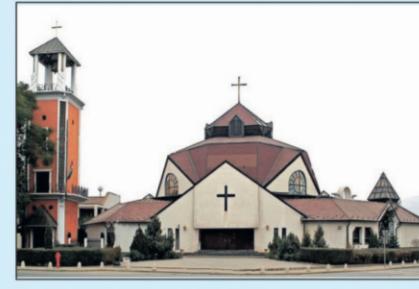
OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

október 9-15. | 7 nap | 249.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNALJA.
Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.**

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Hotel és rendezvényközpont a Városligetnél

A 4 csillagos D50 várja vendégeit Budapest szívében

(Folytatás az 1. oldalról)

A ház 1895-ben épült, 1901-ben egyházi kézbe került, majd évtizedekig a Regnum Marianum közösségi székházként működött.

1944. július 2-án az amerikai légierő az Andrassy út külső szakaszán berendezkedett német hadvezetést akarta megsemmisíteni bombáival, ekkor érte találatát a Damjanich utca liget felőli végét. Az egyik bomba éppen az 50. számú ház udvarára esett, félig összedöntve az ott lévő kis kápolnát, amelyet egy földszinti terembe költöztek, az újjáépítésről lemondta.

A két világháború között a Városliget szélén templom épült és plébánia is alakult Magna Domina Hungarorum néven, de Regnum Marianumként maradt meg az emlékezetben. 1951 szeptemberében a Regnum-templomot lerombolták, november 24-én pedig államosították a Damjanich utcai házat.

A kétezres években az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye visszakapta az erősen leromlott állapotú épületet, amely egy évtizedig üresen állt, majd 2016-ban, az Emberi Erőforrások Minisztériuma 230 millió forint összegű támogatásával megkezdődhettek a felújítási munkák. A Damjanich utcai lakóépület-

A négycsillagos hotel superior lakosztálya

Velencei Zsolt: A szakma jó évre számít, mi is reménykedünk

Budapesti Főegyházmegye a fenntartója, ezt természetesen a weboldalunkon is feltüntetjük."

Azt is megtudjuk tőle, hogy a D50-ben kiváló lehetőség nyílik konferenciák, gálavacsorák, könyvbemutatók, meetingek, kisebb-nagyobb (30–200 fős) üzleti vagy családi rendezvények megtartására. Ezekhez az aulából nyíló 200 négyzetméteres Esztergom-terem, a 60 négyzetméteres Óbuda-terem, illetve az egybenyitható, de két külön teremként is használható, összesen 170 négyzetméter alapterületű Pest-Buda terem kínál remek helyszínt.

Természetesen az étkezés is megoldott: az Esztergom-te-

kalauzol minket az épületben. Bemutatja a négycsillagos hotel szobáit, amelyek az épület két (régi és új) szárnyában helyezkednek el. A hat superior, a szintén hat premium és a huszonnégy standard szobában egyidejűleg nyolcvan vendég elszállásolására van lehetőség.

A 35–40 négyzetméter alapterületű superior lakosztályok zuhanyzós fürdőszobával, városra néző kilátással a hotel negyedik és hatodik szintjén várják a vendégeket. A nagy belmagasságú, tágas, elegáns lakosztály akár egy ötfős család számára is kényelmes. A szoba nappali bútorgáttal, beépített szekrénytelivel, minibárral, LED-tévével, kávédízelővel van felszerelve, ez utóbbihoz kávékapszulák is járnak.

A premium kategóriába tartozó, 25–27 négyzetméteres szobák, amelyekhez zuhanyzós fürdőszobával tartozik, szintén a negyedik és hatodik szintén találhatók, és a városra vagy a belső udvarra néznek. Bútorzatuk elegáns, és ezekben is a vendégek rendelkezésére áll a minibár, a LED-tévé, illetve a kapszulás kávédízelő.

A kényelmes, 18–21 négyzetméter alapterületű, zuhanyzós fürdőszobával kiegészülő standard szobák az új épületszárnyban kaptak he-

Velencei Zsolt, a hotel igazgatója és Marik Gergely, a D50 működtetéséért felelős vezetője

A D50 reggelizőterme

ből egy katolikus kulturális központot alakítottak ki vendégek elszállásolására alkalmas helyiségekkel, irodákkal, parkolókkal, kiegészítő terekkel.

Az építkezés 2019 elejére befejeződött, s az elkészült épület megőrizte klasszikus eleganciáját, ugyanakkor alkalmas vált arra, hogy megfelelően töltesse be funkcióit.

A D50 elegáns rendezvényök tökéletes helyszínévé vált. A Hősök tere, a Fővárosi Állat- és Növénykert, a Néprajzi Múzeum, a Fővárosi Nagycirkusz, a Széchenyi Gyógyfürdő és a Városliget közelége vonzó célponttá teszi a szállóvendégek számára, s emellett kiválóan alkalmas különféle egyházi vagy világi kulturális események megtartására is.

A Damjanich utcai elhelyezkedése előnyös a Puskás Aréna könyű elérhetősége miatt is. Aki valamilyen sporteseményre vagy zenei rendezvényre érkezik Budapestre, annak is remek választás a D50.

Mint említettük, a rendezvényközpont a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alatt kiállta a próbát. Marik Gergely, a ház működtetéséért felelős jelenlegi vezető akkor a NEK titkárságának irodavezetőjeként pápai elismere-

résben is részesült. Vele és a D50 Hotel igazgatójával, Velencei Zsolttal a közelmúltban bejártuk a régi-új épületet, amely időközben egy különmondja: „Úgy gondolom, a mai világban szükség van elkötelezettszolgáltatóakra. Az intézménynek az Esztergom-

rem előtt található aulából tárgas lobby bár nyílik, amelynek berendezését mindig az adott rendezvényhez igazítják.

Velencei Zsolt, a hotel igazgatója átvezet bennünket a reggelizőterembe, ahol büfereggyel kínálnak a vendégeknek négycsillagos szállodai színvonalon: hatfélle melegéssel, az évszaknak megfelelő termékkínálattal, a külföldi vendégek igényeire is odafogya, időről időre változtatva a gazdag választékot.

Váradí Etelka, a konyha vezetője elmondja, hogy a glutén- vagy laktózérzékeny, illetve a vegán étrendet követő vendégek igényeire is felkészültek. „Mindennap van zöldséges mixünk, illetve figyelünk arra is, hogy különféle húsokból készült ételek szerepeljenek a kínálatban.” Azt is megtudjuk tőle, hogy a hotel konyhájának különlegessége a puha és ízletes gluténmentes baguette, amit kifejezetten kedvelnek a vendégek.

A reggelizőtermet elhagyva továbbra is Velencei Zsolt

lyet az első, a harmadik, illetve az ötödik szinten. Ablakuk a belső udvarra néz, s az alapfelszerelésnek ezekben is része a minibár, a LED-tévé és a kávédízelő.

A szállodavezető kérdésükre elmondta, hogy a hotel kihasználtsága az indulás évében tizenötötven vendégejét sziszaka körül alakult, ami eléri a budapesti átlagot. Ez szép teljesítmény a nyitóévben, különösen akkor, ha figyelembe vesszük a turizmust jelentősen sújtó jól ismert körfürdőményeket, a covidjáraványt, a háborút, az energiáár-robbanást. Mint megtudtuk, a D50 az árképzés tekintetében rugalmasan követi a budapesti árszintet a fővárosi keresleti-kínálati viszonyokhoz igazodva.

„A szakma jó évre számít, mi is reménykedünk, és várunk kedves vendégeinket” – mondja látogatásunk végén bizakodó nyugalommal Velencei Zsolt, a hotel igazgatója.

K. L.

Fotó: Lambert Attila

A következő hetekben megjelenő rovatunkban Ferenc pápa magyarországi látogatásának különféle eseményein részt vevő hívők valanak a Szentatyáról és üzenetéről.

Április 28-án a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren történt hivatalos fogadtatás után Ferenc pápa kíséretével elindult Budapest belvárosa felé, majd a Várba. A Dózsa György térről több katolikus iskolából összegyűlt fiatal várta.

A pápai konvoj elhaladt a kis zászlókkal integető diákok és tanárok sorfala között, miközben a Szentatyára a nyitott autóablakon át integetett feléjük, áldást adott, majd a kocsisor felkanyarodott a Palota úton, továbbhaladva a Sándor-palota felé.

Az autókonvoj elhaladtával megszólítottuk a Dózsa György térről összegyűlt iskolásokat és tanáraikat. A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola és Óvoda harmadikai szinte egy szívellekkel mondta, hogy már nagyon várták a Szentatyát.

A kilencéves Száva külön megjegyezte: a tévében már láttá a pápát, de előben most először. S hogy most mindenek látta a Szentatyát? – „Jónak” – hangzott a rövid, lényegre törő válasz.

A Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium 12. A osztályosai számára is különleges élményt jelentett a Dózsa György téri esemény. Egy hétfőnél ballagás, majd értegségi.

„Erőt, bátorítást ad számunkra a pápalátogatás. Hamarosan értegségeink, ezzel kapcsolatban a Szentatyára itt-légették akár jelnek is értelmezhetjük azzal összefüggésben, hogy éppen most érkezünk el életünk egyik fontos mérőkövéhez” – fogalmazott Boldizsár, aki kissé fáradtnak látta pápát, de mint mondta, éppen ezért aranyos volt, hogy a sorfalunk mellett haladva, legyőzve a fáradtságát, végig integetett”.

Osztálytársa, Ákos hozzájette: „Nehéz kifejezni, mit érzünk, amikor ilyen közelről látjuk a Szentatyát; számomra felejthetetlen élmény, az biztos! Így volt Csíksomlyón is, ahol szintén találkoztam vele.”

A 12. A osztályfőnöke, Pácz Tamás tanár úr kérdésünkre elmondta: „Rövid időre látottuk csak ilyen közelről a pápát, de számomra felemelő élmény volt, és úgy látom, hogy a diákjaimnak is.

Aldást kaptunk tőle, és a végzősök lelkei töltetet az érettsgéhez. Mosolygós volt a Szentatyára, és úgy láttam, örölt, hogy fiatalok körében érkezhetett meg a budai Vára” – tette hozzá Pácz Tamás.

Dieráné Makai Magdolna, a Szent Angéla Ferences Általános Iskola 4. osztályának

VALLOMÁSOK, TALÁLKOZÁSOK – VISSZATEKINTÉS A PÁPALÁTOGATÁSRÁ

„Hajrá, pápa!”

Dózsa György útra érkezik a pápa egy fél óra múlva. Sar-kon fordultunk, és kijöttünk ide” – kezdi Edina, aki ról készítette a felvételt.

Fotó: Bókay László

osztályfőnöke elmondta: „Amiötö tudtuk, hogy jön a Szentatyára, lázasan készültünk. Nagy örömmel eltük meg a várakozást: sokat beszélgettünk a Szentatyáról, az ő gondolatairól, enciklikáiról – gyereknyelven. Ő a remény embere, mondjam is a gyereknek, hogy ne féljenek, mert minden van remény.”

A negyedikes gyerekek pillanatok alatt köröm gyűlték, és először még csak figyeltek arra, amit Bendegúz mond: „Nekem nagyon jó élmény volt látni a Szentatyát. Öreg volt, de mégis fiatal. Benéztem az autóba, láttam az arcán a ránkokat, de a fiatalok is. Kedvesen mosolygott, fiatalosan integetett.” A többiek is csatlakoztak Bendegúzhöz, már alig várták, hogy megszólalhassanak: „Kedvesnek láttuk, jó kisugárzása volt, jó-indulatú, törödött is velünk, mert integetett nekünk.” Egy hónapja még kórházban volt, mert légúti gyulladást kapott. Imádkoztunk azért, hogy el tudjon jönni” – teszi hozzá Zoé, aki ugyancsak 10–11 éves. „Mindenni felvette a zöld sapkát” – mondja egy fiú, majd Dávid magyarázza: „Azért, hogy lássák, csoportban vagyunk. Tudtuk, hogy

ez az egyetlen esély ebben az évben, hogy láthatssuk őt.” „A nadrágra is figyeltünk, hogy ne farmert vegyük fel, vagy mackónadrágot – mondja egy másik tízéves srác. Jó élmény volt látni, még szébb, még gyönyörűbb, még jóságosabb volt, mint vártuk. „Megérte ezt a fél-egy órát várakozni, sosem fogjuk elfelejteni, nem biztos, hogy még egyszer törtenik ilyesmi az életünkben.

Nagyon nagy kiváltság, hogy láthatottuk a pápát.”

Egy fiatal anyuka egy nagylánytalálkozásra készítette fel gyerekeit, hogy ne legyenek elszigeteltek. „Elindultunk a gyerekekkel játszótérre, útközben jöttek szembe a Pannonia Sacra iskola pólóját viselő gyerekek. Már sejtettem, hogy a pápát akarják megnézni. Megkérdeztem a tanító nénit, hova jönnek, mondta, hogy ide, a

sőbberül, hogy hat gyermek van, a többi iskolában és óvodában.

A legnagyobb, Boglárka azért nincs iskolában, mert egy kicsit megfázott, de ő is katolikus iskolába jár, a Szent Gellértbe. Most talán örölkölhet is, hogy kicsit meghűlt. „Már azt hittem, hogy nem is fogjuk látni – mondja. – A NEK-en láttam távolról őt, jó kisugárzása volt, ahogy most is.” A

Egy másik anyuka a tévében láttá, hogy megérkezett Ferenc pápa. Az ablakból halotta, hogy szirénázva közeledik már a konvoj. Gyorsan fogta a babát, és lerohantak. A bőlcsede helyett odakanyarodtak a térré, hogy láthatásuk Ferenc pápát.

Vámossy Erzsébet – Körössy László
Fotó: Zuggó Zsolt

SZEMÉLYES SZERETETTEL MÁSOKÉRT

KARITÁSZT TÁMOGató ALAPÍTVÁNY – ADÓSZÁM: 19666275-1-43

kis kétéves baba válaszol a kérdéseire: „Integgett a pápának?” „Igen!” Édesanya mondja, hogy mondott is neki valamit. – „Hát mi lehet az, mit mondta?” – kérdezem tőle. – Azt, hogy „Hajrá, pápa!”

A Pannonia Sacra iskola ötödik osztályai közül a lányok gyűlnek körébe. Nem kell őket sem unszolni, hogy nyilatkozzanak, egyre másra jelentkez-